

**PROJEKT ZAŁOŻEŃ
DO PROJEKTU USTAWY O SUBSTANCJACH ZUBOŻAJĄCYCH WARSTWĘ OZONOWĄ ORAZ
O NIEKTÓRYCH FLUOROWANYCH GAZACH CIEPLARNIANYCH**

Warszawa, sierpień 2012 r.

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa.....	4
1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa	5
1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy.....	7
1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy....	8
1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa	8
1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia.....	8
2. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIEĆ.....	9
2.1. Przepisy ogólne.....	9
2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy	9
2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy.....	10
2.1.3. Objasnienie podstawowych określeń	10
2.1.4. Operator	12
2.1.5. Zakaz produkcji substancji kontrolowanych	13
2.1.6. Pozostałe przepisy ogólne	13
2.1.6.1. Odstępstwa od zakazów wynikających z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.....	13
2.1.6.2. Przyjmowanie dostaw	15
2.1.6.3. Odzysk.....	16
2.1.6.4. Kontrola wycieków	17
2.1.6.5. Etykietowanie.....	17
2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji.....	18
2.3. Wyspecjalizowana jednostka	20
2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej.....	22
2.5. Certyfikaty.....	23
2.5.1. Certyfikaty dla personelu.....	24
2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu	24
2.5.1.2. Jednostka certyfikująca personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu	24
2.5.2. Certyfikaty dla przedsiębiorców (przedsiębiorstw)	30
2.5.2.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla przedsiębiorców (przedsiębiorstw)	30
2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane oraz zasady prowadzenia szkoleń w zakresie odzysku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z takich systemów.....	33
2.7. Sprawozdawczość w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych	35
2.8. Opłata za fluorowane gazy cieplarniane.....	38
2.9. Organy właściwe w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych	40
2.10. Nadzór i kontrola.....	40
2.11. Kary	42
2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania	45
2.13. Przepisy przejściowe	45
2.13.1 Karta Urządzenia i Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej.	45
2.13.2. Certyfikaty dla przedsiębiorców	46
2.13.3. Certyfikaty dla personelu	46
2.13.4. Wpływy z opłat za substancje kontrolowane	45
2.14. Limit wydatków	46
2.15. Zmiany w przepisach obowiązujących	48
2.16. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy.....	48
3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI.....	49
3.1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa	49

3.2.	Konsultacje	49
3.3.	Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego	51
3.3.1.	Administracja publiczna.....	51
3.3.2.	Wyspecjalizowana jednostka.....	52
3.3.2.1.	Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych	52
3.3.2.2.	Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych	52
3.3.2.3.	Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych	53
3.3.3.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.....	53
3.4.	Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy	53
3.5.	Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw	54
3.6.	Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny.....	58
3.7.	Wpływ na środowisko	58

1. Wprowadzenie

1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Substancje zubożające warstwę ozonową określone w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009”, były wykorzystywane w Polsce w ilości rzędu nawet kilku tysięcy ton na rok w następujących zastosowaniach:

- 1) jako czynniki chłodnicze w urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła, zarówno stacjonarnych (znajdujących się w centrach handlowych, sklepach, zakładach przemysłowych, magazynach, szkołach, szpitalach i wielu innych budynkach użyteczności publicznej), jak i ruchomych (znajdujących się w różnego rodzaju pojazdach i innych środkach transportu);
- 2) jako czynniki spieniające do wytwarzania pianek, zwłaszcza poliuretanowych, oraz półproduktów do tych pianek;
- 3) jako czynniki gaśnicze w systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach;
- 4) jako gazy pędne w aerozolach i sprayach;
- 5) jako rozpuszczalniki;
- 6) jako surowce w procesach chemicznych;
- 7) jako czynniki ułatwiające procesy chemiczne.

Substancje te zostały w większości zastosowań zastąpione fluorowanymi gazami cieplarnianymi objętymi rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1-1), zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 842/2006”, lub innymi zamiennikami i są obecnie stosowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jedynie do:

- 1) konserwacji i serwisowania urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła – tylko wodorofluorowęglowodory (HCFC) pochodzące z odzysku i poddane recyklingowi lub regenerowane (z ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009);
- 2) konserwacji i serwisowania systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic – tylko halony w zastosowaniach mających charakter krytyczny, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 744/2010 z dnia 18 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, w zakresie zastosowań krytycznych halonów (Dz. U. UE nr L 218 z 19 sierpnia 2010 r.);
- 3) celów laboratoryjnych i analitycznych – tylko w przypadkach dozwolonych przepisami unijnymi.

Tym niemniej duża ilość substancji zubożających warstwę ozonową (kilka tysięcy ton) wciąż jest zawarta w produktach (np. wyrobach zawierających pianki) oraz w urządzeniach (głównie chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła), systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach. Substancje te nie tylko niszczą warstwę ozonową (mają potencjał niszczenia ozonu (ODP) w granicach od kilku setnych (substancje HCFC) do dziesięciu (jeden z halonów)), ale również większość z nich, w szczególności chlorofluorowęglowodory (CFC) i HCFC, mają wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (z reguły kilka tysięcy razy większy niż dwutlenek węgla (CO₂)), co powoduje, że ich emisja powinna być ściśle kontrolowana, a wykorzystywanie ściśle monitorowane. Obrót tymi substancjami jest obecnie bardzo ograniczony i ściśle regulowany przepisami rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Należy dodać, że oprócz substancji zubożających warstwę ozonową określonych w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 jako substancje kontrolowane, istnieją jeszcze inne substancje, które także niszczą warstwę ozonową. Dlatego w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 wprowadzono kategorię „nowych substancji” obejmującą kilka substancji określonych w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, w stosunku do których wprowadzono pewne ograniczenia. Substancje te będą również objęte projektowaną ustawą.

Fluorowane gazy cieplarniane są powszechnie wykorzystywane w Polsce w ilości rzędu 3000 ton na rok jako:

- 1) czynniki chłodnicze w urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła, zarówno stacjonarnych (znajdujących się w centrach handlowych, sklepach, zakładach przemysłowych, magazynach, szkołach, szpitalach i wielu innych budynkach użyteczności publicznej), jak i ruchomych (znajdujących się w różnego rodzaju pojazdach i innych środkach transportu);
- 2) czynniki spieniające do wytwarzania pianek, zwłaszcza poliuretanowych, oraz półproduktów do tych pianek;
- 3) czynniki gaśnicze w systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach;

- 4) gazy pędne w aerozolach i sprayach;
- 5) gaz izolujący w rozdzielnicach wysokiego napięcia (tylko heksafluorek siarki – SF₆);
- 6) rozpuszczalniki;
- 7) gazy izolujące w przetwórstwie magnezu i jego stopów.

Ponadto, niektóre spośród fluorowanych gazów cieplarnianych objętych przepisami rozporządzenia (WE) nr 842/2006, tj. HFC - wodorofluorowęglowodory, PFC - perfluorowęglowodory i SF₆ – heksafluorek siarki, mają wyjątkowo wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (z reguły kilka tysięcy lub w niektórych przypadkach nawet ponad dwadzieścia tysięcy razy większy niż CO₂), co powoduje, że ich emisja powinna być ściśle kontrolowana, a wykorzystywanie ściśle monitorowane.

W sektorach: pianek, chłodnictwa i klimatyzacji oraz rozpuszczalników fluorowane gazy cieplarniane zastąpiły całkowicie lub częściowo substancje kontrolowane objęte rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009.

Oznacza to, że przepisami projektowanej ustawy objęta będzie ogromna liczba podmiotów prowadzących działalność w różnych sektorach gospodarki. Ocena skali oddziaływania projektowanej ustawy na te podmioty przedstawiona zostanie w punkcie 3.1 (Ocena Skutków Regulacji).

1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Podstawowymi aktami prawnymi w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową są:

- 1) Konwencja wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej, sporządzona w Wiedniu dnia 22 marca 1985 r., (Dz. U. z 1990 r., Nr 98, poz. 488) - ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 25 czerwca 1990 r.;
- 2) Protokół montrealijski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzony w Montrealu dnia 16 września 1987 r. (Dz. U. z 1990 r., Nr 98, poz. 490, 492 i 494 oraz z 2007 r., Nr 30, poz. 190) - ratyfikowany przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 25 czerwca 1990 r.

W celu wykonania postanowień ww. umów międzynarodowych wydane zostały przepisy dotyczące substancji zubożających warstwę ozonową. W dniu 1 stycznia 2010 r. weszło w życie rozporządzenie (WE) nr 1005/2009, które uchyliło rozporządzenie (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 244 z 29.9.2000, str. 1). Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 zostało zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 744/2010 z dnia 18 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, w zakresie zastosowań krytycznych halonów (Dz. U. UE nr L 218 z 19.08.2010, str. 2). Zmiana ta weszła w życie w dniu 9 września 2010 r.

W celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 wydane zostały następujące rozporządzenia Komisji (UE):

- 1) nr 291/2011 z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie nieodzownych zastosowań substancji kontrolowanych innych niż wodorochlorofluorowęglowodory do celów laboratoryjnych i analitycznych w Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 79 z 25.03.2011, str. 4);
- 2) nr 537/2011 z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie mechanizmu przyznawania ilości substancji kontrolowanych dopuszczonych do celów zastosowań laboratoryjnych i analitycznych w Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 147 z 2.06.2011, str. 4).

Obecnie w krajowym systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263, z późn. zm.). Ustawa weszła w życie bezpośrednio po akcesji Polski do Unii Europejskiej i była stosowana łącznie z rozporządzeniem (WE) nr 2037/2000 Parlamentu i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 244 z 29.09.2000, str. 1).

Na podstawie tej ustawy wydanych zostało 9 rozporządzeń wykonawczych oraz jedno ogłoszenie. Są to:

- 1) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie ewidencji substancji kontrolowanych (Dz. U. Nr 185 poz.1911);

- 2) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu oznakowania produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających te substancje (Dz. U. Nr 195 poz. 2007);
- 3) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie wzoru karty urządzenia i instalacji zawierających substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 184 poz.1903);
- 4) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie kontroli szczelności urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 195 poz.2008);
- 5) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyposażenia technicznego stosowanego przy wykonywaniu działalności związanej z substancjami kontrolowanymi (Dz. U. Nr 202 poz. 2071);
- 6) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie programów kursów, przeprowadzania egzaminów oraz wzoru świadectwa kwalifikacji w zakresie substancji kontrolowanych (Dz. U. Nr 195 poz. 2009);
- 7) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 13 poz. 107);
- 8) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 17 poz. 157);
- 9) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 13 poz. 108);
- 10) ogłoszenie Ministra Środowiska o upoważnieniu wyspecjalizowanej jednostki na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 1, poz. 20).

W związku z wejściem w życie rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 niezbędne jest uchylenie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową i uchwalenie nowej ustawy, która będzie zawierała jedynie przepisy niezbędne do wykonania tego rozporządzenia.

Obecnie krajowy system prawny nie zawiera regulacji w zakresie postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi.

Natomiast obowiązujące prawo Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych obejmuje następujące regulacje:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1);
- 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1493/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, format sprawozdań, które mają być składane przez producentów, importerów i eksporterów niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 332 z 18.12.2007, str. 7);
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1494/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, formę etykiet oraz dodatkowe wymogi dotyczące etykietowania produktów i urządzeń zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 332 z 18.12.2007, str. 25);
- 4) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1497/2007 z dnia 18 grudnia 2007 r. ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, standardowe wymogi w zakresie kontroli szczelności w odniesieniu do stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 333 z 19.12.2007, str. 4);
- 5) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1516/2007 z dnia 19 grudnia 2007 r. ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady standardowe wymogi w zakresie kontroli szczelności w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych oraz pomp ciepła zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 335 z 20.12.2007, str. 10);
- 6) rozporządzenie Komisji (WE) nr 303/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.04.2008, str. 3);
- 7) rozporządzenie Komisji (WE) nr 304/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do

- stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.04.2008, str.12);
- 8) rozporządzenie Komisji (WE) nr 305/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia (Dz. U. UE L. 92 z 3.04.2008, str. 17);
 - 9) rozporządzenie Komisji (WE) nr 306/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń (Dz. U. UE L. 92 z 3.04.2008, str. 21);
 - 10) rozporządzenie Komisji (WE) nr 307/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające na, mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania w zakresie programów szkoleniowych oraz warunki wzajemnego uznawania zaświadczeń o odbytym szkoleniu dla personelu w odniesieniu do wykorzystywanych w niektórych pojazdach silnikowych systemów klimatyzacyjnych zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.04.2008, str. 25);
 - 11) rozporządzenie Komisji (WE) nr 308/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, formę powiadamiania o programach szkoleń i certyfikacji państw członkowskich (Dz. U. UE L 92 z 3.4.2008, str. 28);
 - 12) dyrektywę (WE) 40/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotyczącą emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniającą dyrektywę Rady 70/156/EWG (Dz. U. UE L 161, 14.06.2006, str. 12).

Z uwagi na fakt, iż substancje zubożające warstwę ozonową oraz fluorowane gazy cieplarniane, mają, w większości, podobne zastosowanie i mogą być wykorzystane w takich samych urządzeniach, proponuje się uregulowanie kwestii związanych ze stosowaniem tych substancji w jednej ustawie. Przyjęcie takiego rozwiązania pozwoli na uniknięcie konieczności powielania zbliżonych regulacji oraz ułatwi obywatelom i przedsiębiorcom stosowanie tych przepisów. Efektem tego będzie uporządkowanie regulacji dotyczących produktów, urządzeń i systemów funkcjonujących z wykorzystaniem obu grup substancji i ułatwienie ograniczania emisji tych substancji. Należy podkreślić, że środowiska reprezentujące sektory gospodarcze, w których są wykorzystywane substancje zubożające warstwę ozonową i fluorowane gazy cieplarniane, w szczególności sektor chłodnictwa i klimatyzacji, zdecydowanie nalegają na możliwie szybką harmonizację przepisów krajowych w odniesieniu do obu tych rodzajów substancji.

1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Niniejsze założenia do projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, zwanych dalej „fluorowanymi gazami cieplarnianymi”, mają na celu wykonanie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz 12 rozporządzeń Komisji Europejskiej, będących przepisami wykonawczymi do wymienionych rozporządzeń, a także transpozycję do krajowego porządku prawnego postanowień art. 6 ust. 3 dyrektywy (WE) nr 2006/40 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotyczącej emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 70/156/EWG.

Zarówno rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenie (WE) nr 842/2006, jak i rozporządzenia wykonawcze Komisji są stosowane bezpośrednio w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Pewne kwestie wymagają jednak uregulowania w przepisach krajowych, w szczególności w zakresie organów właściwych do wykonania przepisów wspólnotowych, sankcji za nieprzestrzeganie tych przepisów oraz określenia systemu gromadzenia i przekazywania przez określone podmioty danych niezbędnych do prowadzenia polityki umożliwiającej stosowanie tych przepisów na poziomie krajowym.

Niezbędne jest także wprowadzenie uregulowań umożliwiających monitorowanie i kontrolę wykonywania, a także ocenę przez organy administracji publicznej efektywności realizacji regulacji zarówno Unii Europejskiej, jak i krajowych, dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych. Ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych wraz z przepisami wykonawczymi będzie stanowiła

wykonanie i niezbędne uzupełnienie regulacji zawartej w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 i rozporządzeniach wykonawczych Komisji, wymienionych w punkcie 1.2 powyżej. Ponadto projektowana ustawa zastąpi dotychczasową ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

Natomiast dyrektywa (WE) nr 2006/40 została skierowana do państw członkowskich i nie obowiązuje podmiotów działających w państwach członkowskich w sposób bezpośredni, musi więc zostać wdrożona do prawodawstwa państw członkowskich poprzez wprowadzenie odpowiednich przepisów krajowych. Przepisy dyrektywy objęte zakresem kompetencji ministra właściwego do spraw transportu zostały już wprowadzone do prawa krajowego w formie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 5 lutego 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 29, poz. 166), natomiast pozostaje do przetransponowania art. 6 ust. 3 dyrektywy objęty zakresem kompetencji ministra właściwego do spraw środowiska. Transpozycja tego przepisu będzie stanowiła element projektowanej ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy

Brak jakiegokolwiek alternatywy wobec uchwalenia projektowanej ustawy. Polska, jako państwo członkowskie, jest zobowiązana zapewnić wykonanie regulacji unijnych wymienionych w punkcie 1.2 i w niezbędnym zakresie wprowadzić odpowiednie unormowania krajowe. Projektowana ustawa oraz odpowiednie akty wykonawcze będą regulować na szczeblu krajowym wszystkie dotychczas wprowadzane przez Komisję Europejską wymagania związane z postępowaniem w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami i systemami, a także gaśnicami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy oraz gaśnice zawierające te substancje lub gazy lub od nich uzależnione;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorców;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki;
- 8) organów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organów pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej.

1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Wejście w życie projektowanej regulacji spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające głównie z obciążeń administracyjnych. Należy podkreślić, że te obciążenia finansowe wynikają bezpośrednio z konieczności wykonania przepisów rozporządzenia (WE) 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację społeczno-polityczną w kraju oraz stan budżetu państwa założono, że kontrole postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową oraz fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz kontrole postępowania z produktami, urządzeniami, systemami przeciwpożarowymi, gaśnicami oraz systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową oraz fluorowane gazy cieplarniane lub od nich uzależnionymi, powinny być przeprowadzane zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka.

Wydatkowanie środków budżetowych będzie podyktowane koniecznością zapewnienia wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska oraz pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej.

Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zapewnienie właściwej kontroli realizacji przepisów w przedmiotowym zakresie wymagało będzie zatrudnienia około 50 nowych pracowników - po jednym w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, w każdym wojewódzkim inspektoracie ochrony środowiska oraz w delegaturach.

Według danych Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej - około 50 funkcjonariuszy - z czego 2 nowe etaty funkcjonariuszy należy utworzyć w pionie kontrolno-rozpoznawczym Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a pozostałe 48 etatów funkcjonariuszy w pionie kontrolno-rozpoznawczym komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

Wydatkowanie środków budżetowych będzie wiązać się również ze specjalistycznym szkoleniem pracowników organów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej w zakresie realizacji zadań wynikających z projektowanej ustawy i przepisów wspólnotowych oraz wyposażenia ich w odpowiedni sprzęt niezbędny do realizacji tych zadań.

W projektowanej ustawie zostanie wyznaczona wyspecjalizowana jednostka upoważniona do gromadzenia danych zawartych w sprawozdaniach przekazywanych w związku z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz z art. 6(4) rozporządzenia (WE) nr 842/2006 przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach oraz do dokonywania analizy tych danych, jak również do prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów oraz do dokonywania analizy danych w nim zawartych. Jednostka ta będzie też realizować zadania związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych. Zakłada się, że koszty związane z działaniami wyspecjalizowanej jednostki oraz utworzeniem centralnych systemów gromadzenia danych pokrywane będą ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy dodać, że w projektowanej ustawie przewiduje się wprowadzenie opłat za fluorowane gazy cieplarniane wprowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które będą stanowiły dodatkowe wpływy do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Skutki finansowe projektowanej ustawy przedstawiono szczegółowo w Ocenie Skutków Regulacji (OSR).

Koszt funkcjonowania jednostki certyfikującej personel lub przedsiębiorców oraz jednostek oceniających i szkolących nie będzie pokryty z budżetu państwa, lecz z opłat ponoszonych przez zainteresowane podmioty i osoby na rzecz tych jednostek w związku z czynnościami, jakie będą one wykonywać zgodnie z projektowaną ustawą na rzecz tych podmiotów i osób.

2. Propozycje rozstrzygnięć

2.1. Przepisy ogólne

2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy

Ustawa dotyczyć będzie substancji zubożających warstwę ozonową wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (WE) 1005/2009, zwanych dalej „substancjami kontrolowanymi”, oraz substancji zubożających warstwę ozonową, określonych w załączniku II do rozporządzenia (WE) 1005/2009, zwanych dalej „substancjami nowymi”.

Projektowana ustawa dotyczyć będzie także niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 842/2006

Proponuje się, aby projektowana ustawa regulowała:

- 1) obowiązki podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami, gaśnicami i systemami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi, oraz obowiązki podmiotów użytkujących produkty, urządzenia, gaśnice i systemy zawierające te substancje lub gazy;

- 2) zadania organów i jednostek właściwych w sprawach substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych oraz postępowania z produktami, urządzeniami, systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, a także systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi;
- 3) sankcje za naruszenie przepisów dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, jak też systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierających te substancje lub gazy lub od nich uzależnionych;
- 4) wysokość opłat za wykonywanie czynności przez jednostkę certyfikującą personel lub przedsiębiorców;
- 5) wysokość opłat za wprowadzanie fluorowanych gazów cieplarnianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy

Projektowana ustawa dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami i systemami, a także gaśnicami zawierającymi te substancje lub gazy lub od nich uzależnionymi;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy oraz gaśnice zawierające te substancje lub gazy lub od nich uzależnione;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorców;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki;
- 8) organów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organów pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej.

2.1.3. Objasnienie podstawowych określeń

W dziale dotyczącym przepisów ogólnych proponuje się zamieszczenie słowniczka pojęć używanych w projektowanej ustawie.

Proponuje się przyjąć, że ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) certyfikacie – rozumie się przez to dokument wydany przez jednostkę certyfikującą, potwierdzający, że osoba lub przedsiębiorca spełnia wymagania określone w ustawie oraz rozporządzeniach Komisji wymienionych w pkt. 1.2;
- 2) ilości substancji kontrolowanych lub ilości fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w:
 - a) urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła – rozumie się przez to maksymalne dopuszczalne napełnienie pojedynczego obiegu czynnika chłodniczego, określone w specyfikacji technicznej producenta danego urządzenia,
 - b) rozdzielnicach wysokiego napięcia - rozumie się przez to znamionowe napełnienie wyodrębnionego przedziału gazowego, określone w specyfikacji technicznej producenta danej rozdzielnicy,
 - c) urządzeniach zawierających rozpuszczalniki - rozumie się przez to maksymalne dopuszczalne napełnienie całego zbiornika urządzenia, określone w specyfikacji technicznej producenta danego urządzenia,
 - d) systemach ochrony przeciwpożarowej - rozumie się przez to maksymalne napełnienie całego systemu ochrony przeciwpożarowej,
 - e) gaśnicach - rozumie się przez to maksymalne dopuszczalne napełnienie gaśnicy, określone w specyfikacji technicznej producenta danej gaśnicy;
- 3) instalacji - w stosunku do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających substancje kontrolowane – rozumie się przez to łączenie dwóch lub większej liczby elementów lub obiegów zawierających bądź mających zawierać czynnik chłodniczy w postaci substancji kontrolowanej, w celu zmontowania układu w miejscu jego eksploatacji, w tym łączenie przewodów

czynnika chłodniczego układu w celu zamknięcia obiegu czynnika chłodniczego, niezależnie od konieczności napełniania układu po zakończeniu montażu;

- 4) instalacji - w stosunku systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających substancje kontrolowane – rozumie się przez to łączenie po raz pierwszy jednego lub większej liczby zbiorników zawierających lub mających zawierać czynnik gaśniczy w postaci substancji kontrolowanej z przynależnymi elementami w miejscu eksploatacji tych zbiorników i przynależnych elementów, z wyłączeniem tych elementów, które nie mają wpływu na przechowywanie czynnika gaśniczego przed jego uwolnieniem w celu ugaszenia pożaru;
- 5) konserwacji lub serwisowaniu - w stosunku do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających substancje kontrolowane – rozumie się przez to wszystkie czynności, z wykluczeniem dokonywania odzysku i sprawdzania pod względem wycieków, związane z dostaniem się do obiegów zawierających lub mających zawierać substancje kontrolowane, zwłaszcza wypełnienie systemu substancjami kontrolowanymi, usuwanie jednego lub większej ilości elementów obiegu lub urządzenia, ponowny montaż dwóch lub większej ilości obiegu lub urządzenia oraz naprawy nieszczelności;
- 6) konserwacji lub serwisowaniu - w stosunku do systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających substancje kontrolowane – rozumie się przez to wszystkie czynności związane z pracami prowadzonymi na zbiornikach zawierających lub mających zawierać czynnik gaśniczy w postaci substancji kontrolowanej z przynależnymi elementami w miejscu eksploatacji tych zbiorników i przynależnych elementów, z wyłączeniem tych elementów, które nie mają wpływu na przechowywanie czynnika gaśniczego przed jego uwolnieniem w celu ugaszenia pożaru;
- 7) produkcie - rozumie się przez to wyrób niebędący urządzeniem, systemem klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, systemem ochrony przeciwpożarowej ani gaśnicą, zawierający substancję kontrolowaną lub fluorowany gaz cieplarniany;
- 8) ruchomym urządzeniu - rozumie się przez to urządzenie, które jest zwykle przemieszczane podczas eksploatacji, z wyłączeniem urządzeń stanowiących systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych;
- 9) ruchomym systemie ochrony przeciwpożarowej - rozumie się przez to system ochrony przeciwpożarowej, który jest zwykle przemieszczany podczas eksploatacji;
- 10) systemie klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych - rozumie się przez to układ elementów zawierający substancję kontrolowaną lub fluorowany gaz cieplarniany, którego celem jest obniżenie temperatury i wilgotności powietrza w kabinie pasażerskiej pojazdu, umieszczony w pojeździe silnikowym kategorii M1 lub N1 klasy I, jak określono w pierwszej tabeli w pkt 5.3.1.4 załącznika I do dyrektywy Rady 70/220/EWG z dnia 20 marca 1970 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do działań, jakie mają być podjęte w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza przez spaliny z silników o zapłonie iskrowym pojazdów silnikowych (Dz. Urz. WE L 76 z 06.04.1970, z późn. zm.) w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 68 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.) w zakresie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep;
- 11) systemie ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to stacjonarny zbiornik lub szereg połączonych zbiorników wraz z elementami towarzyszącymi, zainstalowanymi ze względu na określone zagrożenie pożarowe na określonej przestrzeni;
- 12) urządzeniu - rozumie się przez to każde zawierające substancje kontrolowane lub fluorowany gaz cieplarniany stacjonarne urządzenie chłodnicze, klimatyzacyjne i pompę ciepła, urządzenie będące rozdzielnicą wysokiego napięcia lub urządzenie zawierające rozpuszczalniki, z wyłączeniem systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych. W każdym przypadku, gdy w ustawie jest mowa o urządzeniu oznacza to również instalację rozumianą jako urządzenie podstawowe wraz z elementami towarzyszącymi, w szczególności zewnętrznymi obiegami substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego, zaworami, złączkami, przyrządami pomiarowymi;
- 13) oddziale - rozumie się przez to oddział w rozumieniu art. 5 ust 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. . Nr 220, poz. 1447. z późn. zm.).

Zakłada się, że regulacje dotyczące produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane będą miały zastosowanie także do produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, uzależnionych od substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych.

2.1.4. Operator

Zgodnie z art. 2 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 przez operatora rozumie się osobę fizyczną lub prawną sprawującą faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem urządzeń i systemów objętych tymże rozporządzeniem. Ponadto, Państwo Członkowskie może wskazać właściciela jako podmiot odpowiedzialny za zobowiązania operatora.

Wydaje się zasadne, aby powyższą definicję stosować także w odniesieniu do przedsiębiorców, którzy obsługują urządzenia chłodnicze lub klimatyzacyjne, pompy ciepła lub systemy ochrony przeciwpożarowej zawierające substancje kontrolowane, o których mowa w ppkt e) pkt. 26 art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jednoznacznej identyfikacji operatora dla każdego urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, proponuje się wprowadzenie w projektowanej ustawie następujących rozwiązań.

- 1) Wskazanie, że sprawowanie przez operatora faktycznej kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej oznacza:
 - a) pełny dostęp do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej umożliwiający nadzorowanie jego elementów i ich funkcjonowania oraz możliwość przekazania pełnego dostępu do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej osobom trzecim,
 - b) codzienną kontrolę funkcjonowania lub działania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w tym podejmowanie decyzji o jego włączeniu lub wyłączeniu,
 - c) podejmowanie decyzji w sprawach finansowych i technicznych dotyczących modyfikacji urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w szczególności wymiany poszczególnych elementów, zainstalowania detektora wycieków, podejmowanie decyzji w sprawie modyfikacji ilości substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w urządzeniu lub systemie ochrony przeciwpożarowej oraz decyzji dotyczących kontroli, w tym kontroli szczelności, bądź naprawy urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Wszystkie te elementy są potrzebne do tego, aby zostały wypełnione obowiązki nałożone na "operatorów" głównie przez rozporządzenie (WE) nr 842/2006, czyli: zapobieganie wyciekom; spowodowanie, w jak najkrótszym czasie, naprawy każdego wykrytego wycieku; spowodowanie, aby taka naprawa była prowadzona przez personel certyfikowany, zgodnie z harmonogramem określonym w art. 3 ust. 2 tego rozporządzenia; instalowanie systemów wykrywania wycieków; prowadzenie dokumentacji; spowodowanie, aby odzysk był dokonywany przez odpowiednio wykwalifikowany personel.

Powyższe przepisy, jak również niektóre inne rozwiązania proponowane do uregulowania w ustawie zostały zaproponowane z uwzględnieniem dokumentu przygotowanego przez Komisję Europejską, zatytułowanego „Wskazówki i interpretacje Komisji Europejskiej dotyczące niektórych problemów wynikających z rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych”, który zawiera wskazówki dla państw członkowskich odnośnie praktycznej interpretacji i wykonania na szczeblu krajowym przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji.

- 2) Wskazanie, że przepisy dotyczące operatora stosuje się również do jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną. Wynika to ze specyfiki polskiego prawa, według którego osobami prawnymi nie są takie podmioty, jak: spółki osobowe, wspólnoty mieszkaniowe, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym urzędy obsługujące organy administracji publicznej, oddziały osób prawnych, a wszystkie ww. podmioty mogą pełnić rolę operatora.
- 3) Przyjęcie, że w przypadku braku możliwości ustalenia operatora za zobowiązania operatora odpowiada właściciel urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej. Pomoże to w przypadkach trudności w ustaleniu, kto jest operatorem urządzenia lub systemu.

Ze względów praktycznych zakłada się, że operator może zlecić osobie trzeciej, w formie pisemnej umowy zlecenia, sprawowanie kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony

przeciwpożarowej. W takim przypadku operator ponosi nadal pełną odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów ustawy i regulacji Unii Europejskiej.

Osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną stanie się operatorem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej w dniu dostarczenia tego urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system ochrony przeciwpożarowej wymaga instalacji - w dniu zakończenia instalacji i napełnienia urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej substancją kontrolowaną lub fluorowanym gazem cieplarnianym.

W przypadku urządzeń i systemów przeciwpożarowych pozostających we właściwości Ministra Obrony Narodowej operatorzy powinni być wyznaczani przez tego Ministra. W związku z tym, proponuje się aby Minister Obrony Narodowej określił w drodze rozporządzenia wykaz podmiotów sprawujących faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych, będących na wyposażeniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2.1.5. Zakaz produkcji substancji kontrolowanych

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 zakazuje produkcji substancji kontrolowanych z wyjątkiem produkcji i stosowania ich w charakterze substratów, czynników ułatwiających procesy chemiczne, nieodzwrotnych zastosowań laboratoryjnych i analitycznych oraz sytuacji określonych w art. 11 tego rozporządzenia, a także produkcji substancji nowych, zawartych w Załączniku II część A do tego rozporządzenia, z wyjątkami określonymi w art. 24 ust. 1.

Należy także dodać, że w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 produkcja substancji kontrolowanych lub nowych substancji oznacza ilość wyprodukowanych substancji kontrolowanych lub nowych substancji z tym, że nie obejmuje ona ilości substancji odzyskanych, poddanych recyklingowi lub zregenerowanych, ani nieznacznych ilości, które w nieunikniony sposób znajdują się w produktach w ilościach śladowych lub są emitowane podczas procesu wytwórczego.

Proponuje się w projektowanej ustawie uregulować, że za produkcję substancji kontrolowanych lub substancji nowych nie uważa się również ilości wytworzonych mieszanin zawierających, odpowiednio, substancje kontrolowane lub substancje nowe, które zostały wcześniej wyprodukowane.

Dodanie tej regulacji pozwoli na uniknięcie dwukrotnego uznania za produkcję tych samych ilości substancji, które zużyte zostały do wytworzenia mieszaniny.

2.1.6. Pozostałe przepisy ogólne

2.1.6.1. Odstępstwa od zakazów wynikających z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, Komisja Europejska może zezwolić na odstępstwa od przepisów art. 5 i 6, 17(1) oraz Załącznika VI do rozporządzenia.

Niezbędne wydaje się określenie w projektowanej ustawie procedury zgłaszania przez podmioty wniosków o odstępstwa od przepisów rozporządzenia na podstawie art. 11 ust. 8, art. 12 ust 3, art. 13 ust. 4, art. 17 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 . Proponuje się więc, aby przed wystąpieniem właściwego organu do Komisji z wnioskiem o odstępstwo podmiot składał wniosek do tego organu celem weryfikacji, przeprowadzonej z uwzględnieniem opinii wydanej przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w pkt 2.3 na podstawie analizy wniosku dokonanej przez tę jednostkę. Proponuje się, aby właściwym organem był w tym przypadku minister właściwy do spraw środowiska.

Wniosek składany będzie w formie pisemnej oraz w formie pliku elektronicznego, w języku polskim i angielskim. Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko oraz podpis osoby, która go sporządziła oraz następujące informacje:

- 1) datę sporządzenia wniosku,
- 2) przedmiot wniosku,
- 3) przewidywaną datę wdrożenia rozwiązania alternatywnego oraz ilość substancji kontrolowanej wnioskowanej w poszczególnych latach aż do tej daty,
- 4) odniesienie do właściwego artykułu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, na podstawie którego podmiot występuje z wnioskiem,

- 5) dane kontaktowe podmiotu – Wnioskodawcy,
- 6) szczegółowy opis zastosowania substancji kontrolowanej,
- 7) ilość substancji kontrolowanej (w kg) wyemitowaną w tym zastosowaniu w każdym z dwóch lat poprzedzających datę rozpoczęcia jej stosowania zgodnie z wnioskiem oraz kolejnych lat aż do przewidywanej daty wdrożenia rozwiązania alternatywnego oraz informację, jaki procent zastosowanych ilości stanowiła ta emisja w poszczególnych latach,
- 8) opis wyposażenia, jakie zostało zainstalowane i procedur, jakie zostały wprowadzone w celu ograniczenia emisji substancji kontrolowanej z zastosowania, którego dotyczy wniosek,
- 9) opis wyposażenia, jakie zamierza się zainstalować i procedur, jakie zamierza się wprowadzić w celu ograniczenia emisji substancji kontrolowanej z zastosowania, którego dotyczy wniosek,
- 10) ilość substancji kontrolowanej (w kg) wykorzystywanej w tym zastosowaniu w każdym z trzech lat poprzedzających datę rozpoczęcia jej stosowania zgodnie z wnioskiem oraz kolejnych trzech lat,
- 11) ilość substancji kontrolowanej (w kg) zmagazynowanej z przeznaczeniem do wykorzystania w zastosowaniu, którego dotyczy wniosek,
- 12) w przypadku, gdy zakłada się przywóz substancji kontrolowanej do zastosowania, którego dotyczy wniosek – nazwę i dane kontaktowe uprawnionego importera; w przypadku, gdy zakłada się, że substancja kontrolowana do zastosowania, którego dotyczy wniosek będzie produkowana – nazwę i dane kontaktowe producenta oraz miejsce produkcji,
- 13) ilość substancji kontrolowanej (w kg) przeznaczonej do zaimportowania lub wyprodukowania do zastosowania, którego dotyczy wniosek w roku złożenia wniosku i w kolejnych trzech latach,
- 14) opis problemów technicznych, jakie należy rozwiązać dla wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, związanych ze spełnieniem wymagań technicznych, bezpieczeństwem, sprawami inżynierskimi i ewentualnymi innymi przeszkodami,
- 15) opis każdego rozwiązania alternatywnego dla substancji kontrolowanej, której dotyczy wniosek, które albo było sprawdzane albo jest aktualnie sprawdzane, z uwzględnieniem alternatywnych substancji, które nie są jeszcze dostępne na rynku; dla każdego z tych rozwiązań - jego zalety i wady; dla każdego rozwiązania, jakie zostało odrzucone – szczegółowe uzasadnienie przyczyn odrzucenia,
- 16) dla każdego rozwiązania aktualnie rozważanego - aktualny stan jego sprawdzania, prowadzonych badań lub wdrożenia oraz główne przeszkody w jego zastosowaniu wraz z określeniem terminu, w którym zostanie zakończone wdrożenie,
- 17) inne informacje, które mogą uzasadnić wniosek – np. uwarunkowania ekonomiczne związane z wnioskiem i konsekwencje nieprzyznania odstępstwa, którego dotyczy wniosek.

Jeśli wniosek dotyczyłby kilku oddziałów podmiotu, powyższe dane w punktach 5-17 należy podać dla każdego oddziału oddzielnie.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii wyspecjalizowanej jednostki, mógł w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku wystąpić do podmiotu ubiegającego się o odstępstwo od przepisów rozporządzenia na podstawie art. 11 ust. 8, art. 12 ust. 3, art. 13 ust. 4, art. 17 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, o uzupełnienie lub wyjaśnienie dotyczące informacji zawartych we wniosku oraz usunięcie braków formalnych w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw środowiska weryfikowałby wniosek, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku lub otrzymania uzupełnienia lub wyjaśnienia, o którym mowa wyżej.

W przypadku pozytywnej weryfikacji wniosku minister właściwy do spraw środowiska występowałby z wnioskiem o ww. odstępstwa do Komisji Europejskiej.

W przypadku negatywnej weryfikacji wniosku, minister właściwy do spraw środowiska w drodze decyzji administracyjnej odmawiałby wystąpienia z wnioskiem do Komisji Europejskiej o ww. odstępstwa.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska mógł określić, w drodze rozporządzenia wzór wniosku, uwzględniając wymagania formalne przedstawione wyżej.

Zarówno w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009, jak i w rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 oraz rozporządzeniach wykonawczych, występuje pojęcie przedsiębiorstwo, podczas gdy w prawodawstwie polskim używa się terminu przedsiębiorca. Stąd proponuje się użyć w ustawie terminu zgodnego z prawem krajowym i w omawianym zakresie stosować określenie „przedsiębiorca”.

Art. 13 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zezwala, w drodze odstępstwa od przepisów art. 5 ust. 1, dotyczącego zakazu wprowadzania do obrotu i stosowania substancji kontrolowanych, na wprowadzanie do obrotu i stosowanie halonów do zastosowań krytycznych, określonych w załączniku VI

do tego rozporządzenia, przez przedsiębiorców, którzy uzyskali autoryzację właściwego organu państwa członkowskiego na przechowywanie halonów do zastosowań krytycznych.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska prowadził i ogłaszał w Biuletynie Informacji Publicznej listę takich przedsiębiorców. Na takiej liście mogą zostać umieszczone podmioty spełniające następujące wymagania:

- 1) posiadające co najmniej dwuletnie doświadczenie w działalności związanej ze stosowaniem gazowych środków gaśniczych lub obrotem takimi środkami,
- 2) posiadające zezwolenia na zbieranie odpadów niebezpiecznych i ich przetwarzanie,
- 3) posiadające możliwości magazynowania halonów w warunkach zapewniających zminimalizowanie ich emisji do środowiska.

Podmiot występujący z wnioskiem do ministra właściwego do spraw środowiska o umieszczenie na liście załączałby do wniosku oświadczenie o spełnieniu wymienionych wyżej warunków, na podstawie którego minister właściwy do spraw środowiska umieszczałby podmiot na liście. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia dane i informacje, jakie mają być zawarte we wniosku oraz wzór wniosku o umieszczenie na liście podmiotów uprawnionych do gromadzenia halonów i dokonywania obrotu halonami oraz wzór oświadczenia o spełnianiu warunków określonych wyżej.

W przypadku pozytywnego zaopiniowania wniosku minister właściwy do spraw środowiska umieszczałby podmiot na liście, co byłoby równoznaczne z autoryzacją właściwego organu państwa członkowskiego na gromadzenie halonów do zastosowań krytycznych.

W przypadku niespełnienia ww. wymagań minister właściwy do spraw środowiska odmawiałby wpisania na ww. listę. Odmowa wpisania na listę następowałaby w drodze decyzji administracyjnej.

W projektowanej ustawie zakłada się również wprowadzenie obowiązku rejestracji podmiotów produkujących, stosujących i wprowadzających do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowe substancje, o których mowa w art. 24 rozporządzenia (WE) 1005/2009. Celem wprowadzenia obowiązku rejestracji takich podmiotów jest uzyskanie informacji o wykorzystywaniu nowych substancji w Polsce. Brak tych informacji uniemożliwi wypracowanie stanowiska Polski w przypadku propozycji Komisji Europejskiej objęcia nowych substancji dodatkowymi restrykcjami.

Zakłada się, że podmioty, o których mowa powyżej, występowałyby do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o wpisanie ich do rejestru podmiotów produkujących, stosujących i wprowadzających do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowe substancje. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska mógł określić, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpisanie do rejestru podmiotów produkujących, stosujących i wprowadzających do obrotu nowe substancje.

Proponuje się także, aby obowiązek rejestracji obejmował również podmioty stosujące substancje kontrolowane w charakterze substratów lub czynników ułatwiających procesy chemiczne oraz podmiotów prowadzących niszczenie substancji kontrolowanych, w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Zakłada się, że podmioty, o których mowa powyżej, występowałyby do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o wpisanie ich do rejestru. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska prowadził i ogłaszał taki rejestr w Biuletynie Informacji Publicznej. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska mógł określić, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpisanie do rejestru podmiotów o których mowa powyżej..

W przypadku uznania stosowania substancji kontrolowanych w charakterze substratów lub czynników ułatwiających procesy chemiczne za niezgodne z zastosowaniami, o których mowa w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 lub uznania technologii niszczenia substancji za niezgodną z technologiami wymienionymi w załączniku VII do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, minister właściwy do spraw środowiska odmawiałby wpisania do rejestru. Odmowa wpisania do rejestru następowałaby w drodze decyzji administracyjnej.

2.1.6.2. Przyjmowanie dostaw

Zakłada się, że przedsiębiorca będzie mógł przyjąć dostawę substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego jeżeli zapewni, że dostawę taką będzie odbierała osoba posiadająca certyfikat dla personelu odpowiedni do wykonywanych przez tę osobę czynności związanych z substancjami kontrolowanymi lub fluorowanymi gazami cieplarnianymi lub, w przypadku przedsiębiorców oferujących

usługi serwisowe i naprawcze systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, osoba posiadająca zaświadczenie, o którym mowa w punkcie 2.6.

Powyższa regulacja jest realizacją obowiązku, jaki na państwa członkowskie nakłada m. in. art. 5 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006. Przez przyjęcie dostawy substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego należy rozumieć pisemne potwierdzenie przez upoważniony personel przedsiębiorcy przyjęcia pojemników zawierających tę substancję lub gaz na stan magazynowy przedsiębiorcy w celu ich wykorzystania do czynności, wykonywanych przez personel przedsiębiorcy, wymagających posiadania certyfikatu dla personelu lub, w przypadku systemu klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zaświadczenia, o którym mowa w punkcie 2.6.

Za przyjęcie dostawy nie uważa się przyjęcia na stan magazynowy przedsiębiorcy urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowych substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych odzyskanych z tych urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej.

Zakazuje się przekazywania, odpłatnie bądź nieodpłatnie, substancji kontrolowanych osobom fizycznym na ich własne potrzeby, z wyjątkiem przekazywania wodorofluorowęglowodorów w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania urządzeń, z zastrzeżeniem przepisów art. 11 ust. 3, 4, 5, 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, a także przekazywania halonów w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, udokumentowanej fakturą VAT lub - w przypadku, gdy usługa wykonana została nieodpłatnie - oświadczenie potwierdzające wykonanie tej usługi.

Ponadto zakazuje się przekazywania, odpłatnie bądź nieodpłatnie, fluorowanych gazów cieplarnianych osobom fizycznym na ich własne potrzeby, z wyjątkiem przekazywania w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania stacjonarnych i ruchomych urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej, a także gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, udokumentowanej fakturą VAT lub - w przypadku, gdy usługa wykonana została nieodpłatnie - oświadczenie potwierdzające wykonanie tej usługi.

2.1.6.3. Odzysk

Proponuje się także uregulowanie w projektowanej ustawie, w dziale dotyczącym przepisów ogólnych, że przepisy dotyczące odzysku substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych ze stacjonarnych urządzeń i stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej oraz przyjmowania dostaw substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych stosuje się również do ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej. Wprowadzie przepisy art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz większość przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 odnosi się wyłącznie do stacjonarnych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, to jednak art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz art. 4 ust. 3 rozporządzenia (WE) 842/2006, mówią o odzysku odpowiednio substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych także z ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej przez odpowiednio wykwalifikowany personel, czyli personel posiadający odpowiednie certyfikaty. Proponuje się też, aby przepisy dotyczące odzysku substancji kontrolowanych miały zastosowanie również do odzysku substancji kontrolowanych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych. W przypadku systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych przepisy dotyczące dostaw substancji kontrolowanych, a także instalowania, serwisowania lub konserwacji takich systemów nie będą miały zastosowania, gdyż napełnianie urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych chlorofluorowęglowodorami jest zakazane na mocy rozporządzenia 1005/2009, a wodorochlorofluorowęglowodorów nie stosuje się do napełniania takich systemów ze względów technicznych.

Art. 3 pkt 25 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 stanowi, że „regeneracja oznacza powtórne przetworzenie odzyskanej substancji kontrolowanej w celu uzyskania właściwości odpowiadających właściwościom substancji pierwotnej, z uwzględnieniem zamierzonego zastosowania”. Z uwagi na problemy z interpretacją pojęcia „właściwości odpowiadające właściwościom substancji pierwotnej,” przez przedsiębiorców proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określił, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać regenerowane wodorofluorowęglowodory stosowane do konserwacji lub serwisowania urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła.

2.1.6.4. Kontrola wycieków

Art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) 1005/2009 nakłada na operatorów obowiązek sprawdzania urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła i systemów ochrony przeciwpożarowej pod względem wycieków.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określił, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie muszą być spełnione przy przeprowadzaniu kontroli szczelności urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych, uwzględniając parametry techniczne tych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwo podczas przeprowadzania kontroli szczelności. Proponuje się też, aby przy formułowaniu tych wymagań minister kierował się potrzebą ich zharmonizowania z wymaganiami dotyczącymi kontroli szczelności ustalonymi przez Komisję Europejską dla urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane w rozporządzeniu Komisji nr (WE) 1516/2007 i dla systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane w rozporządzeniu Komisji nr (WE) 1497/2007.

2.1.6.5. Etykietowanie

W przepisach ogólnych projektowanej ustawy proponuje się również wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym podmioty wprowadzające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, urządzenia, systemy ochrony przeciwpożarowej i gaśnice zawierające fluorowane gazy cieplarniane, a także pojemniki zawierające te gazy, będą obowiązane do umieszczenia na nich sporządzonej w języku polskim etykiety zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz art. 2 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1494/2007. Konieczność wprowadzenia takiej regulacji wynika z art. 2 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1494/2007. Umożliwi ona identyfikację towarów zawierających fluorowane gazy cieplarniane wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto zakłada się, że podmiot wprowadzający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, urządzenia, systemy ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnice, zawierające substancje kontrolowane, a także pojemniki zawierające te substancje, będzie zobowiązany do umieszczania na nich odpowiedniej etykiety oraz dołączenia instrukcji dotyczącej ich przeznaczenia i funkcjonowania. Zakłada się, że etykiety oraz instrukcje będą musiały być sporządzane w języku polskim.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do środowiska mógł określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób etykietowania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających takie substancje, uwzględniając konieczność ich jednoznacznej identyfikacji;
- 2) wzór etykiety, uwzględniając zróżnicowanie etykiety w zależności od rodzaju substancji kontrolowanej oraz stopnia zagrożenia dla warstwy ozonowej, składu chemicznego, pochodzenia i przeznaczenia danej substancji kontrolowanej,

biorąc pod uwagę wymagania odnośnie etykietowania zawarte w rozporządzeniu (WE) 1005/2009.

Ponadto, wydaje się zasadne, aby minister uwzględnił konieczność zharmonizowania wymagań dotyczących etykietowania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających takie substancje z wymaganiami dotyczącymi etykietowania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i pojemników zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1494/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r., określającym zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, formę etykiet oraz dodatkowe wymogi dotyczące etykietowania produktów i urządzeń zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane.

2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji

Zarówno rozporządzenie (WE) nr 1005/2009, jak i rozporządzenie (WE) nr 842/2006 oraz rozporządzenia Komisji wymienione w pkt 1.2 nakładają szereg obowiązków na podmioty prowadzące określoną działalność związaną z substancjami kontrolowanymi i fluorowanymi gazami cieplarnianymi, w szczególności w zakresie kontroli wycieków, instalacji, konserwacji i serwisowania określonych urządzeń lub systemów, prowadzenia odzysku substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych z określonych produktów, urządzeń lub systemów oraz gaśnic, a także wykorzystywania pojemników zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane do celów transportu lub magazynowania.

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 w art. 23 ust. 3 oraz rozporządzenie (WE) nr 842/2006 w art. 3 ust. 6 nakładają na operatorów urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła i systemów przeciwpożarowych zawierających 3 kg lub więcej, odpowiednio, substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązek prowadzenia dokumentacji.

Proponuje się, aby dokumentację, o której mowa powyżej, mieli obowiązek prowadzić nie tylko operatorzy urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych (co wynika bezpośrednio z rozporządzenia (WE) nr 842/2006), ale również operatorzy urządzeń będących rozdzielnicami wysokiego napięcia i zawierających rozpuszczalniki, zawierających te gazy w ilości 3 kg lub większej.

Takie rozwiązanie wydaje się niezbędne dla zapewnienia pełnego monitorowania postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, co pozwoli na uniknięcie niekontrolowanej emisji tych gazów do środowiska. W przypadku rozdzielnic wysokiego napięcia oraz urządzeń zawierających rozpuszczalniki, zawarte w nich gazy cieplarniane mają wyjątkowo wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (GWP) i postępowanie z tymi gazami powinno być monitorowane.

W przepisach krajowych należy określić sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa powyżej. Operatorzy będą obowiązani sporządzać i prowadzić dokumentację w formie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, przy czym karty te miałyby postać dokumentu elektronicznego.

Proponuje się, aby Karty Urządzenia oraz Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej były oddzielne dla urządzeń i systemów zawierających odpowiednio substancję kontrolowaną lub fluorowany gaz cieplarniany. Zakłada się, że Karty dla fluorowanych gazów cieplarnianych oraz dla substancji kontrolowanych będą maksymalnie zharmonizowane. Umożliwi to przedsiębiorcom łatwiejsze ich wypełnianie oraz zapewni czytelność i przejrzystość tych Kart.

Karty będą stanowiły element Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (o którym mowa w punkcie 2.4) i sporządzane będą w terminie 10 dni od dnia dostarczenia urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system ochrony przeciwpożarowej wymaga zainstalowania, w terminie 10 dni od dnia zakończenia jego instalacji i napełnienia urządzenia lub systemu substancją kontrolowaną lub fluorowanym gazem cieplarnianym. Należy w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 instalowanie urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych będzie dozwolone jedynie w przypadku przyznania przez Komisję Europejską wyłączenia na podstawie art. 11 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 lub w innych przypadkach objętych przepisami wymienionymi w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

W przypadku operatorów będących jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Karty Urządzenia i Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej będą prowadzone w formie elektronicznej, ale nie będą stanowiły elementu Centralnego Rejestru Operatorów.

Operatorzy będący jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązani do przekazywania sprawozdań zawierających informacje o danych z prowadzonych przez nich w danym roku kalendarzowym Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej raz w roku do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego dane dotyczą Ministrowi Obrony Narodowej, który będzie obowiązany do dokonania zbiorczego zestawienia otrzymanych sprawozdań i przesłania go, w formie elektronicznej, do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3. do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego to zestawienie dotyczy. Informacje o danych z Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej Ochrony będą obejmować nazwę operatora, rodzaj urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, rodzaj i ilość substancji kontrolowanej lub

fluorowanego gazu cieplarnianego w tym urządzeniu lub systemie oraz ilość tych substancji odzyskanych z tego urządzenia lub systemu i dodanej do tego urządzenia lub systemu w ciągu danego roku kalendarzowego.

Karta Urządzenia oraz Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej powinna zawierać następujące dane:

- 1) dane osoby sporządzającej i dokonującej wpisów do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, datę sporządzenia Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej oraz datę dokonania każdego kolejnego wpisu do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej;
- 2) nazwę operatora, jego siedzibę i adres;
- 3) dane urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej;
- 4) dane dotyczące ilości i typu substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego zawartego w urządzeniu lub systemie ochrony przeciwpożarowej w momencie sporządzenia Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, jak również wszelkich ilości tej substancji lub tego gazu dodanych i odzyskanych podczas wykonywania czynności określonych w pkt. 5 poniżej;
- 5) zestawienie wykonywanych czynności dotyczących instalacji, konserwacji lub serwisowania, kontroli szczelności i końcowego unieszkodliwiania urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej, a także instalowania systemów wykrywania wycieków w tych urządzeniach lub systemach i odzysku z nich substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych, a także nazwę i siedzibę podmiotu, który przeprowadzał te czynności, dane osób dokonujących tych czynności oraz datę rozpoczęcia i zakończenia dokonywania tych czynności.

Operatorzy urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej będą też zobowiązani do zapewnienia, aby wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dotyczących czynności, o których mowa w poprzednim zdaniu, dokonywały osoby posiadające certyfikat dla personelu uprawniającego do wykonywania czynności, których dane te dotyczą.

Wpisy danych powinny być dokonywane w terminie do 3 dni roboczych od dnia wykonania wymienionych powyżej czynności, a aktualne kopie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w formie elektronicznej i w formie wydruku powinny być przechowywane w miejscu funkcjonowania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określił, w drodze rozporządzenia, szczegółowe dane i informacje, jakie powinny być zamieszczone w Karcie Urządzenia, wzór Karty Urządzenia oraz sposób jej sporządzania i prowadzenia, biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz art. 3 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów urządzeń;
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym urządzeniu oraz jego operatorze;
- 4) konieczność sporządzania Karty Urządzenia i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Urządzenia w Centralnym Rejestrze Operatorów;
- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Urządzenia ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określił, w drodze rozporządzenia, szczegółowe dane i informacje, jakie powinny być zamieszczone w Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, wzór Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej oraz sposób jej sporządzania i prowadzenia biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz art. 3 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów systemów ochrony przeciwpożarowej;
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym systemie ochrony przeciwpożarowej oraz jego operatorze;
- 4) konieczność sporządzania Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w Centralnym Rejestrze Operatorów;

- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty Urządzenia.

Zakłada się, że projektowana ustawa będzie nakładać na operatora urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązek prowadzenia wykazu Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowej.

Wykazy tych kart, powinny być przechowywane w siedzibie operatora urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej, których te karty dotyczą. Operator będzie zobowiązany do ich udostępnienia organom kontrolnym na ich żądanie.

Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia wzór sprawozdania zawierającego informacje o danych z Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, jakie operatorzy będący jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązani przekazywać Ministrowi Obrony Narodowej.

2.3. Wyspecjalizowana jednostka

Dla zapewnienia możliwości gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w Polsce, a także realizacji bieżących zaleceń organów Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych i monitoringu przez organy administracji rządowej wykonywania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006, przepisów wykonawczych Komisji oraz przepisów ustawy przez podmioty użytkujące produkty, urządzenia i systemy zawierające substancje kontrolowane oraz fluorowane gazy cieplarniane oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji kontrolowanych oraz niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, oraz z ich obrotem, a także oceny wpływu przepisów wspólnotowych i krajowych na ograniczanie stosowania i emisji substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych, niezbędne jest wskazanie w projekcie ustawy wyspecjalizowanej jednostki, która wykonywałaby te zadania.

Proponuje się, aby do zadań wyspecjalizowanej jednostki należało:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, o którym mowa w punkcie 2.4. oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru;
- 2) utworzenie i prowadzenie bazy danych, w której gromadzone będą dane zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7, przekazywanych przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy;
- 3) realizacja bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych obejmująca:
 - a) analizę i opiniowanie materiałów dotyczących substancji kontrolowanych i nowych substancji, a także fluorowanych gazów cieplarnianych przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy Unii Europejskiej,
 - b) pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla podmiotów krajowych i Komisji Europejskiej w zakresie rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w tym gromadzenie sprawozdań przekazywanych przez podmioty zgodnie z art. 6 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz dokonywanie analizy danych w nich zawartych, a także gromadzenie kopii licencji udostępnianych przez Komisję Europejską zgodnie z art. 18 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009;
 - c) opracowywanie dokumentacji dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów Unii Europejskiej,
 - d) opracowywanie informacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, wymaganych do przekazania do Komisji Europejskiej,

- e) realizację innych zaleceń Unii Europejskiej w zakresie określonym przez ministra właściwego do spraw środowiska.
- 4) analiza i opiniowanie wniosków o odstępstwa, o których mowa w punkcie 2.1.6.1. składanych przez podmioty krajowe do właściwego organu.
- Zakłada się, że finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Proponuje się także, aby minister właściwy do spraw środowiska sprawował nadzór nad wykonywaniem przez wyspecjalizowaną jednostkę zadań określonych powyżej. Nadzór ten polegałby w szczególności na przyjmowaniu raportów z wykonywanych zadań składanych przez wyspecjalizowaną jednostkę ministrowi właściwemu do spraw środowiska. Wyspecjalizowana jednostka będzie zobowiązana do składania raportu z wykonanych zadań do 31 marca roku następującego po roku, którego będzie dotyczyć raport. W przypadku, gdy dany raport byłby niepełny lub budził zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska mógłby zażądać jego uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie. Jeżeli w wyznaczonym terminie wyspecjalizowana jednostka nie uzupełniłaby raportu lub nie złożyła żądanych wyjaśnień, a także, jeśli złożony raport nadal budziłby zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska powinien móc zlecić imiennie upoważnionym pracownikom obsługującego go urzędu przeprowadzenie kontroli w zakresie zadań wykonywanych przez wyspecjalizowaną jednostkę. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną stwierdzone istotne uchybienia w wykonywaniu zadań przez wyspecjalizowaną jednostkę, minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, nakładałby na wyspecjalizowaną jednostkę karę pieniężną w wysokości od 20 000 do 250 000 zł. Określenie dolnej i górnej wysokości kary pieniężnej pozwoli na odpowiednie dostosowanie jej wysokości do rodzaju i stopnia uchybienia w wykonywaniu zadań przez wyspecjalizowaną jednostkę.

Analizy i opracowania danych przekazywanych do Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz do bazy danych ze sprawozdań, a także analizy i opracowania dotyczące realizacji bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych będą wykonywane przez wyspecjalizowaną jednostkę na zlecenie ministra właściwego do spraw środowiska. Analizy i opracowania danych przekazywanych do Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz do bazy danych ze sprawozdań będą mogły być bezpłatnie udostępniane organom administracji publicznej.

Proponuje się jednak, aby wyspecjalizowana jednostka mogła także sporządzać odpłatnie, na podstawie informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów i bazie danych utworzonej w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach przekazywanych w związku z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz art. 6 ust. 1 i 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach, inne analizy i opracowania na potrzeby organów administracji publicznej innych niż minister właściwy do spraw środowiska oraz organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców, przy czym analizy i opracowania sporządzone na zlecenie podmiotów innych niż organy administracji publicznej nie będą mogły zawierać informacji umożliwiających identyfikację poszczególnych operatorów, ani osób, które przekazały te dane. Wykonywanie wspomnianych analiz i opracowań byłoby finansowane ze środków podmiotów zlecających, tj. organów administracji publicznej innych niż minister właściwy do spraw środowiska, organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców, zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej.

Niezbędne jest, aby wyspecjalizowana jednostka została określona w ustawie, gdyż jedynie w takim przypadku będzie można zapewnić profesjonalne i niezależne od wpływu zainteresowanych podmiotów funkcjonowanie proponowanego mechanizmu przekazywania i gromadzenia danych o wykorzystywaniu substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych oraz o urządzeniach i systemach zawierających te substancje i gazy.

W związku z upoważnieniem zawartym w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową, Minister Środowiska upoważnił Instytut Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie do sprawowania funkcji wyspecjalizowanej jednostki, która wykonuje zadania wskazane w art. 5 wymienionej ustawy.

Proponuje się, aby wykonywanie zadań wyspecjalizowanej jednostki ponownie powierzyć w ustawie Instytutowi Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie, który od wielu lat współpracuje ściśle z Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Gospodarki w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych, wykonując w ramach umów zawieranych z tymi urzędami zadania związane z realizacją zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, i posiada wiedzę i doświadczenie w tym zakresie, obejmujące wszystkie sektory, w których te substancje i gazy są wykorzystywane.

Ponowne powierzenie zadań Instytutowi gwarantuje właściwe prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów oraz bazy danych ze sprawozdań i przeprowadzanie obiektywnej i profesjonalnej analizy zawartych tam danych dla potrzeb organów administracji publicznej. Należy dodać, że Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej jest obecnie punktem kontaktowym dla Komisji Europejskiej w realizacji przepisów zarówno rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczącego fluorowanych gazów cieplarnianych, jak i rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 (wcześniej rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 244 z 29.09.2000)). Należy także dodać, że Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej aktualnie gromadzi w ramach umów z Ministerstwem Środowiska dane z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową i dokonuje ich analizy, a działalność Biura w tym zakresie jest wysoko oceniana.

2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwopozarowej

W związku z koniecznością gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej tych substancji lub gazów, w projektowanej ustawie zakłada się utworzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwopozarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych, zwanego dalej „Centralnym Rejestrem Operatorów”.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 operatorzy urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła i systemów ochrony przeciwpożarowej, a także zgodnie z art. 3 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 operatorzy urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających odpowiednio substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane w ilości 3 kg lub więcej¹ mają obowiązek gromadzenia określonych w rozporządzeniu danych o tych urządzeniach i systemach, w tym w szczególności danych o czynnościach wykonywanych z tymi urządzeniami i systemami przy wykorzystywaniu tych substancji i gazów i ich przekazywania na żądanie właściwych organów państwa członkowskiego i Komisji Europejskiej.

Dane te, w formie dokumentów elektronicznych w postaci Kart Urządzeń i Kart Systemów Ochrony Przeciwopozarowych, będą gromadzone w Centralnym Rejestrze Operatorów, i na ich podstawie sporządzane będą analizy i opracowania dla potrzeb administracji publicznej i Komisji Europejskiej.

Centralny Rejestr Operatorów powinien umożliwiać identyfikację urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz ich operatorów, a także rodzaju i ilości substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego zawartych w urządzeniu lub systemie, oraz zawierać informacje dotyczące instalacji, konserwacji i serwisowania urządzenia lub systemu, a także kontroli wycieków oraz odzysku tych substancji lub gazów z urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej.

Należy podkreślić, że utworzenie takiego rejestru jest niezbędne z punktu widzenia potrzeb administracji publicznej i Komisji Europejskiej, ale również będzie stanowić skuteczny środek wobec operatorów zmuszający ich do wypełniania obowiązków nałożonych na nich mocą rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i w znacznym stopniu ułatwi organom Inspekcji Ochrony Środowiska i organom Państwowej Straży Pożarnej kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia zarówno przez operatorów, jak i przez przedsiębiorców serwisujących urządzenia i systemy ochrony przeciwpożarowej.

¹ Dotyczy to np. urządzeń chłodniczych w supermarketach, urządzeń klimatyzacyjnych w centrach handlowych i hotelach, dużych rozdzielnic wysokiego napięcia, systemów ochrony przeciwpożarowej w zakładach przemysłowych i dużych serwerowniach itp.

Jak wskazano w punkcie 2.3, planuje się powierzyć prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów wyspecjalizowanej jednostce.

Dane zawarte w Centralnym Rejestrze Operatorów będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione, tj. osoba upoważniona przez Kierownika wyspecjalizowanej jednostki oraz operator urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, dla którego została sporządzona konkretna Karta Urządzenia lub Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, lub osoba przez niego upoważniona.

Operator oraz upoważniona przez niego osoba będą miały dostęp do danych zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów dotyczących wyłącznie ich urządzenia lub systemu.

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów, gromadzenia w nim danych, a także sposób udostępniania tych danych i sposób ich zabezpieczenia, biorąc pod uwagę;

- 1) potrzebę prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów w systemie teleinformatycznym i automatycznego przekazywania do niego danych w tym systemie oraz potrzebę zapewnienia możliwości korzystania z danych dotyczących podmiotów oraz danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane,
- 2) konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane.

2.5. Certyfikaty

Personel wykonujący czynności określone w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 303/2008, tj. kontrolę szczelności, odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, instalację, konserwację lub serwisowanie w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, jest zobowiązany – na mocy powołanego rozporządzenia - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu, o którym mowa w art. 4 tego rozporządzenia.

Personel wykonujący czynności określone w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 304/2008, tj. kontrolę szczelności, odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, instalację oraz konserwację lub serwisowanie w stosunku do systemów ochrony przeciwpożarowej, a także odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych w stosunku do gaśnic, jest zobowiązany – na mocy powołanego rozporządzenia - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu, o którym mowa w art. 5 tego rozporządzenia.

Personel wykonujący czynności określone w rozporządzeniach Komisji (WE) nr 305/2008 oraz nr 306/2008, tj. odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia oraz odzysk rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, jest zobowiązany – na podstawie powołanych rozporządzeń - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu wskazanego odpowiednio w rozporządzeniach Komisji (WE) nr 305/2008 oraz nr 306/2008.

Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzeń Komisji (WE) nr 303/2008 i nr 304/2008, przedsiębiorstwa zajmujące się instalacją, konserwacją lub serwisowaniem urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych lub pomp ciepła, jak również systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic, zawierających fluorowane gazy cieplarniane, zobowiązane są posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany odpowiednio w jednym z dwóch wymienionych aktów.

Zakłada się, że czynności, do wykonywania których konieczne jest uzyskanie certyfikatu, będą wykonywane jedynie z wykorzystaniem odpowiedniego wyposażenia technicznego.

Minimalne wyposażenie techniczne odpowiednie dla wykonywania powyższych czynności określą w drodze rozporządzeń - minister właściwy do spraw gospodarki oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie właściwości. Wydając rozporządzenia ministrowie będą kierować się koniecznością zapewnienia zarówno bezpieczeństwa osób wykonujących te czynności, jak również ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

Przywołane rozporządzenia Komisji nie precyzują jednak szeregu kwestii związanych z wydawaniem i uzyskiwaniem tychże certyfikatów. Stąd wykonanie przepisów wspólnotowych wymaga wprowadzenia odpowiedniej regulacji do porządku krajowego.

2.5.1. Certyfikaty dla personelu

Personel wykonujący czynności takie jak instalacja, konserwacja lub serwisowanie oraz sprawdzanie pod względem wycieków w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, pomp ciepła oraz systemów ochrony przeciwpożarowej, w których wykorzystywane są fluorowane gazy cieplarniane oraz odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, z takich urządzeń i systemów, a także personel dokonujący odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia, urządzeń zawierających rozpuszczalniki oraz z gaśnic jest zobowiązany do posiadania certyfikatu dla personelu.

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu był ważny przez okres 5 lat i na wniosek posiadacza mógł być odnawiany przez jednostkę certyfikującą personel na okres kolejnych 5 lat pod warunkiem przedstawienia dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia w okresie ostatnich 12 miesięcy przed upływem terminu ważności certyfikatu oraz udokumentowania - oświadczeniem wydanym przez pracodawcę - braku przerwy w wykonywaniu czynności, których dotyczy certyfikat w okresie ważności certyfikatu, większej niż 12 miesięcy.

Personel wykonujący czynności takie jak instalacja, konserwacja lub serwisowanie oraz sprawdzanie pod względem wycieków w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, pomp ciepła oraz systemów ochrony przeciwpożarowej, w których wykorzystywane są substancje kontrolowane, a także odzysku substancji kontrolowanych z takich systemów i z urządzeń zawierających rozpuszczalniki oraz z gaśnic jest zobowiązany do posiadania certyfikatu dla personelu odpowiedniego do wykonywania tych czynności w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych. Ustanowienie w ustawie wymogu posiadania certyfikatu w odniesieniu do substancji kontrolowanych w zakresie czynności sprawdzania pod względem wycieków oraz odzysku stanowi spełnienie obowiązku ustanowienia przez państwo członkowskie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych w stosunku do tych czynności zawartego w art. 22 ust. 5 oraz art. 24 ust. 3 rozporządzenia 1005/2009.

Z uwagi na fakt, iż substancje kontrolowane są wykorzystywane w większości w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane, proponuje się aby do wykonywania danej czynności w odniesieniu do obu grup substancji wymagany był jeden wspólny certyfikat.

2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu mogła uzyskać osoba pełnoletnia, która spełnia następujące warunki kwalifikacyjne:

- 1) nie została prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku;
- 2) posiada co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe lub co najmniej 3 letnią udokumentowaną oświadczeniem wydanym przez pracodawcę praktykę w branży, której dotyczy dany certyfikat dla personelu;
- 3) ukończyła szkolenie dla personelu w zakresie zgodnym z zakresem tematów egzaminacyjnych zawartym w rozporządzeniu, o którym mowa w pkt 2.5.1.2, wydanym przez ministra właściwego do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, przeprowadzone przez podmiot znajdujący się w rejestrze prowadzonym przez jednostkę certyfikującą personel;
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin teoretyczny i praktyczny w jednostce oceniającej personel, przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez jednostkę oceniającą personel znajdującą się w rejestrze prowadzonym przez jednostkę certyfikującą personel.

2.5.1.2. Jednostka certyfikująca personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu

Zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do rozporządzenia (WE) nr 842/2006 certyfikaty dla personelu powinny być wydawane przez jednostki certyfikujące, ustanowione w krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych albo wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego bądź przez inne uprawnione organy. Jednostka certyfikująca personel powinna ustanowić i stosować procedury wydawania, zawieszania i wycofywania certyfikatów dla personelu oraz prowadzić rejestry umożliwiające sprawdzenie statusu osoby posiadającej certyfikat dla personelu. W związku z powyższym wymogiem, a także z koniecznością zharmonizowania wymagań dla personelu wykonującego określone czynności

związane z substancjami kontrolowanymi oraz fluorowanymi gazami cieplarnianymi proponuje się przyjęcie powyższych rozwiązań również w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową.

Zakłada się, że jednostkę certyfikującą personel wskaże minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia. Proponuje się, aby funkcję takiej jednostki pełnił podmiot spełniający wymagania dla jednostki certyfikującej personel zawarte w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 842/2006. Wskazując taki podmiot minister powinien kierować się potrzebą zapewnienia przez ten podmiot bezstronności i niezależności jednostki certyfikującej, dotychczasowym doświadczeniem podmiotu w certyfikacji osób, a także możliwością pełnienia przez ten podmiot roli jednostki certyfikującej dla wszystkich sektorów i rodzajów czynności objętych obowiązkiem uzyskiwania certyfikatów dla personelu.

Proponuje się, aby jednostka certyfikująca personel mogła pobierać opłaty za:

- 1) wydanie lub odnowienie certyfikatu;
- 2) dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów;
- 3) dokonanie wpisu do rejestru jednostek oceniających;
- 4) dokonanie wpisu do rejestru jednostek szkolących;
- 5) rozpatrzenie zgłoszenia podmiotu o zamiarze pełnienia roli jednostki oceniającej.

Proponuje się, aby górna wysokość opłat była odniesiona do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.) obowiązującego w dniu złożenia wniosku i wynosiła za:

- 1) wydanie lub odnowienie certyfikatu dla personelu oraz dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla personelu – łącznie 25% tego wynagrodzenia;
- 2) wznowienie certyfikatu dla personelu po jego zawieszeniu oraz dokonanie ponownego wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla personelu – łącznie 20% tego wynagrodzenia;
- 3) dokonanie wpisu do rejestru jednostek oceniających lub dokonanie wpisu do rejestru jednostek szkolących lub modyfikacje tych wpisów – 10 % tego wynagrodzenia;
- 4) rozpatrzenie zgłoszenia podmiotu o zamiarze pełnienia roli jednostki oceniającej – 100 % tego wynagrodzenia.

Proponuje się, aby jednostkowe stawki tych opłat określone zostały w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki.

Opłaty te stanowią będą dochód jednostki certyfikującej personel i mogą być, w szczególności, przeznaczane na zadania związane z czynnościami związanymi z wydawaniem certyfikatów, dokonywaniem wpisów do rejestru oraz kontrolą jednostek oceniających oraz osób, którym wydane zostały certyfikaty dla personelu.

Dowód uiszczenia opłaty będzie załączany do wniosku o dokonanie czynności, której dotyczy opłata.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, mógł wyznaczyć inny podmiot do pełnienia funkcji jednostki certyfikującej personel, jeśli stwierdzi, że dotychczasowy podmiot pełniący taką funkcję:

- 1) nie wykonuje swoich zadań w sposób bezstronny lub wykonuje je nienależycie;
- 2) nie spełnia wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej i w przepisach projektowanej ustawy.

Jednocześnie w rozporządzeniach wykonawczych do rozporządzenia (WE) nr 842/2006 wprowadzono pojęcie „jednostki oceniającej” na określenie podmiotu organizującego egzaminu dla personelu i wskazano, że jednostki takie powinny być wyznaczane przez właściwy organ państwa członkowskiego lub inne organy do tego uprawnione.

Zakłada się, że jednostkami oceniającymi personel będą mogły być podmioty, do zakresu działania których należy kształcenie lub prowadzenie badań w zakresie substancji kontrolowanych i fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do czynności, których dotyczy egzamin, oraz dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów w części praktycznej, zgodnie ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych, a także osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu. Jednostki takie powinny zapewnić niezależność i bezstronność przeprowadzania egzaminów.

Jednostki takie powinny opracować i stosować procedury w zakresie sprawozdawczości przeprowadzonych egzaminów oraz prowadzić rejestry i dokumentować jednostkowe i łączne wyniki dokonywanych ocen oraz zapewnić, że egzaminatorzy wyznaczeni do przeprowadzenia egzaminu mają doświadczenie w przeprowadzaniu egzaminów, posiadają wiedzę teoretyczną i praktyczną w dziedzinie będącej przedmiotem egzaminu, a także zapoznali się z dokumentacją egzaminacyjną.

Podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej personel będzie zobowiązany do zgłoszenia takiego zamiaru do jednostki certyfikującej personel w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem organizowania egzaminów.

Zgłoszenie takie powinno zawierać następujące dane:

- 1) nazwę podmiotu, jego siedzibę i adres lub miejsce zamieszkania i adres oraz NIP i nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli podlega wpisowi do tego rejestru;
- 2) zgłoszenie zamiaru pełnienia roli jednostki oceniającej i potwierdzenie woli pełnienia tej roli zgodnie z przepisami określonymi w niniejszej ustawie i w przepisach Unii Europejskiej.

Jednostka certyfikująca personel, po wizytacji jednostki oceniającej personel i potwierdzeniu spełnienia przez jednostkę oceniającą personel wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej oraz w przepisach projektowanej ustawy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia wpisuje jednostkę oceniającą personel do rejestru jednostek oceniających personel, jaki będzie prowadzić na swojej stronie internetowej, lub odmawia dokonania takiego wpisu. Jednocześnie zawiadamia o dokonaniu wpisu podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej personel.

W przypadku, gdy jednostka certyfikująca personel stwierdzi, że podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej personel nie spełnia wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej oraz w przepisach projektowanej ustawy, odmawia dokonania wpisu w drodze decyzji administracyjnej.

Organem właściwym do wydania decyzji o odmowie dokonania wpisu jest kierownik jednostki certyfikującej personel. Organem drugiej instancji w stosunku do decyzji kierownika jednostki certyfikującej personel jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka oceniająca personel będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów oraz osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu.

Zakłada się, że jednostka certyfikująca personel będzie miała obowiązek przeprowadzania okresowych kontroli, nie rzadziej jednak niż co dwa lata, jednostek oceniających personel pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniach wspólnotowych oraz przepisach projektowanej ustawy.

Kontrolę taką będą mogli przeprowadzać pracownicy jednostki certyfikującej personel, posiadający upoważnienie kierownika tej jednostki.

Przy przeprowadzaniu kontroli osoba taka będzie uprawniona do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na którym prowadzona jest działalność gospodarcza;
- 2) oceny jednostek oceniających personel pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w rozporządzeniach wspólnotowych oraz przepisach projektowanej ustawy;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Upoważniony do kontroli pracownik jednostki certyfikującej personel będzie uprawniony do poruszania się po terenie nieruchomości, obiektu lub ich części, bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie będzie podlegał rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie wewnętrznym, któremu podlega kontrolowany personel.

Proponuje się, aby z czynności kontrolnych pracownik jednostki certyfikującej personel sporządzał protokół, którego jeden egzemplarz będzie doręczał kontrolowanej jednostce oceniającej.

Protokół podpisują pracownik jednostki certyfikującej i kierownik kontrolowanej jednostki oceniającej, którzy mogą wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

W razie odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanej jednostki oceniającej, pracownik jednostki certyfikującej czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie kierownikowi jednostki certyfikującej.

W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą personel niewypełnienia przez jednostkę oceniającą personel wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej lub w ustawie kierownik jednostki certyfikującej personel, skreśli taki podmiot z rejestru jednostek oceniających personel. Skreślenie podmiotu z rejestru jednostek oceniających personel następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym do wydania decyzji jest kierownik jednostki certyfikującej personel. Organem drugiej instancji w stosunku do decyzji kierownika jednostki certyfikującej personel jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Zakłada się, że jednostka certyfikująca personel będzie miała także obowiązek przeprowadzania, nie rzadziej niż jednokrotnie w okresie ważności certyfikatu, wyrywkowych kontroli personelu posiadającego certyfikat pod kątem sprawdzenia, czy dysponuje on wyposażeniem technicznym określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako odpowiednie do wykonywania czynności objętych zakresem posiadanego certyfikatu.

Kontrolę taką będą mogli przeprowadzać pracownicy jednostki certyfikującej personel, posiadający upoważnienie kierownika tej jednostki.

Przy przeprowadzaniu kontroli osoba taka będzie uprawniona do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na którym prowadzona jest działalność gospodarcza;
- 2) oceny dysponowania wyposażeniem technicznym określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako odpowiednie do wykonywania czynności objętych zakresem posiadanego certyfikatu;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym dla ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Upoważniony do kontroli pracownik jednostki certyfikującej będzie uprawniony do poruszania się po terenie nieruchomości, obiektu lub ich części, bez potrzeby uzyskiwania przepustki oraz nie będzie podlegał rewizji osobistej przewidzianej w regulaminie wewnętrznym, któremu podlega kontrolowana osoba posiadająca certyfikat dla personelu. Proponuje się, aby z czynności kontrolnych pracownik jednostki certyfikującej personel sporządzał protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kontrolowanej osobie.

Protokół podpisują pracownik jednostki certyfikującej i kontrolowana osoba, którzy mogą wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

W razie odmowy podpisania protokołu przez kontrolowaną osobę, pracownik jednostki certyfikującej czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie siedmiu dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie kierownikowi jednostki certyfikującej.

W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą personel niedysponowania przez personel posiadający certyfikat odpowiednim wyposażeniem technicznym certyfikat ten podlega zawieszeniu lub cofnięciu.

Osoba, której certyfikat dla personelu został zawieszony może wystąpić z wnioskiem do kierownika jednostki certyfikującej personel o jego odwieszenie. Kierownik jednostki certyfikującej personel podejmuje decyzję o odwieszeniu zawieszzonego certyfikatu dla personelu po stwierdzeniu, w wyniku powtórnej kontroli osoby, której został zawieszony certyfikat dla personelu, przeprowadzonej nie później, niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o odwieszenie certyfikatu dla personelu, że osoba ta dysponuje odpowiednim wyposażeniem technicznym.

Jeśli, podczas kontroli osoby posiadającej certyfikat dla personelu, który został już wcześniej zawieszony, jednostka certyfikująca personel stwierdzi, że osoba ta nie dysponuje odpowiednim wyposażeniem technicznym, certyfikat dla personelu podlega cofnięciu. Cofnięcie certyfikatu dla personelu następuje również wtedy, gdy jego posiadacz został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko środowisku.

Osoba, której certyfikat dla personelu został cofnięty może otrzymać ponownie certyfikat dla personelu jedynie w przypadku powtórnego odbycia szkolenia i zdania egzaminu oraz złożenia wniosku o wydanie certyfikatu dla personelu na zasadach określonych w projektowanej ustawie.

Zawieszenie lub cofnięcie certyfikatu następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym do podjęcia decyzji o zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatu jest kierownik jednostki certyfikującej personel. Organem drugiej instancji w stosunku do decyzji kierownika jednostki certyfikującej personel

jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Proponuje się, aby – zgodnie z przepisami rozporządzeń Komisji nr 305/2008 i 306/2008 - ustawa przewidywała wyjątek dotyczący odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń będących rozdzielnicami wysokiego napięcia lub zawierających rozpuszczalniki, dopuszczając pełnienie w tym zakresie roli jednostek oceniających personel również przez podmioty będące producentami lub użytkownikami tych urządzeń, bez konieczności spełnienia wymagań odnoszących się – w przypadku ubiegania się o status jednostki oceniającej - do obowiązku prowadzenia określonej działalności. Jednakże podmioty te miałyby obowiązek dysponowania odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów w części praktycznej, zgodnie ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych, oraz osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu. Jednostki te miałyby również obowiązek zgłaszania do jednostki certyfikującej personel zamiaru pełnienia roli jednostek oceniających personel oraz podlegałyby kontroli przez jednostkę certyfikującą personel w trybie określonym dla kontroli jednostek oceniających personel.

Zakłada się, że jednostkami prowadzącymi szkolenia będą mogły być podmioty dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej, w zakresie zgodnym z zakresem tematów egzaminacyjnych określonym w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki prowadzącej szkolenia będzie zobowiązany do zgłoszenia takiego zamiaru do jednostki certyfikującej personel w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem szkoleń.

Zgłoszenie takie powinno zawierać następujące dane:

- 1) nazwę podmiotu, jego siedzibę i adres lub miejsce zamieszkania i adres oraz NIP i nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli podlega wpisowi do tego rejestru;
- 2) zgłoszenie zamiaru pełnienia roli jednostki prowadzącej szkolenia i potwierdzenie woli pełnienia tej roli zgodnie z przepisami określonymi w niniejszej ustawie.

Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania szkoleń pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym, programami szkoleń i materiałami szkoleniowymi niezbędnymi do przeprowadzenia szkoleń oraz osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną gwarantującą prawidłowy przebieg szkolenia.

Zakłada się, że ten sam podmiot będzie mógł prowadzić szkolenie i być jednostką oceniającą personel, jeśli spełni wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenie oraz jednostek oceniających personel, pod warunkiem udokumentowania rozdzielenia obu funkcji, szczególnie w zakresie oceny części praktycznej egzaminu.

Osoba, która odbyła szkolenie w jednostce prowadzącej szkolenie pełniącej jednocześnie rolę jednostki oceniającej nie będzie mogła zdawać egzaminu w tej jednostce.

Jednostka certyfikująca personel zobowiązana będzie do wykonywania czynności wynikających z przepisów Unii Europejskiej, a także do:

- 1) ustanowienia i stosowania procedury wydawania, zawieszania i wycofywania certyfikatów dla personelu;
- 2) prowadzenia rejestrów jednostek oceniających oraz jednostek szkolących;
- 3) ustanowienia procedury dotyczącej:
 - a) potwierdzenia spełnienia wymagań przez jednostkę oceniającą,
 - b) prowadzenia rejestrów jednostek oceniających, jednostek szkolących oraz wydanych, cofniętych i zawieszonych certyfikatów,

i ogłoszenia jej na swojej stronie internetowej po akceptacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Przy opracowywaniu tej procedury jednostka certyfikująca personel powinna wziąć pod uwagę wybrane dobre praktyki zawarte w normach lub specyfikacjach dotyczących kwalifikowania i certyfikacji osób;

- 4) przeprowadzania okresowych kontroli jednostek oceniających personel;
- 5) przeprowadzania wrywkowych kontroli wypełniania przez personel, któremu został wydany certyfikat, w zakresie czynności do których wykonywania uprawniony jest posiadacz certyfikatu, obowiązku posiadania odpowiedniego wyposażenia technicznego podczas wykonywania czynności, których dotyczy ten certyfikat.

Przy opracowywaniu procedury wydawania, zawieszania i wycofywania certyfikatów dla personelu jednostka certyfikująca personel powinna wziąć pod uwagę dobre praktyki zawarte w polskich normach dotyczących certyfikacji osób.

Jednostki oceniające zobowiązane będą do:

- 1) posiadania szczegółowych zasad przygotowywania egzaminów, w tym posiadania puli pytań egzaminacyjnych i jej aktualizowania, wyboru pytań egzaminacyjnych na konkretny egzamin, zachowania zasad tajności pytań;
- 2) posiadania procedury przeprowadzania egzaminów;
- 3) wyznaczenia składu komisji egzaminacyjnej oraz wyznaczenia spośród członków komisji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej;
- 4) zapewnienia, aby członkami komisji egzaminacyjnej nie były osoby, które przeprowadziły szkolenie osoby egzaminowanej;
- 5) wydania osobie, która złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu i określającego zakres egzaminu.

Jednostki prowadzące szkolenia będą zobowiązane do opracowania programów szkolenia zgodnie z zakresem tematycznym egzaminów określonym w rozporządzeniu, o którym mowa poniżej.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi w drodze w rozporządzenia:

- 1) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka oceniająca personel;
- 2) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia.

Wydając rozporządzenie minister będzie kierował się koniecznością określenia jednolitego zakresu informacji w zakresie, w jakim będzie działał podmiot.

Zakłada się również, że minister właściwy do spraw gospodarki zostanie w projektowanej ustawie zobowiązany do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalnych wymagań odnośnie wyposażenia technicznego niezbędnego do prowadzenia szkoleń i przeprowadzania egzaminów, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska;
- 2) minimalnych wymagań odnośnie wykształcenia i doświadczenia praktycznego osób przeprowadzających egzaminy, kierując się potrzebą zapewnienia możliwości właściwego sprawdzenia umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu;
- 3) wymagań dotyczących przeprowadzania egzaminów, w tym:
 - a) szczegółowych wymagań odnośnie składu komisji egzaminacyjnej oraz regulaminu jej działania, kierując się potrzebą zapewnienia udziału w komisji egzaminacyjnej minimum trzech osób z odpowiednią wiedzą teoretyczną i doświadczeniem praktycznym w zakresie objętym egzaminem oraz potrzebą zapewnienia obiektywnego działania komisji,
 - b) sposobu organizowania i regulaminu przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminu poprawkowego, kierując się potrzebą sprawnego i obiektywnego przeprowadzenia egzaminu oraz egzaminu poprawkowego oraz zapewnienia, aby egzaminy obejmowały część teoretyczną i część praktyczną, a także potrzebą zapewnienia przez jednostkę oceniającą wyposażenia umożliwiającego przeprowadzenie egzaminu w części praktycznej;
- 4) szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów, uwzględniając minimalne wymagania zawarte w rozporządzeniach Komisji (WE) nr 303/2008, 304/2008, 305/2008, a także zapewniając, że obejmie on zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące substancji zubożających warstwę ozonową, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 oraz zagadnienia teoretyczne i praktyczne

- dotyczące odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji kontrolowanych z ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic;
- 5) wzoru dokumentu potwierdzającego, w celu wydania certyfikatu dla personelu, złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym oraz określającego zakres zdanego egzaminu;
 - 6) wzoru dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia;
 - 7) wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dla personelu;
 - 8) wzorów certyfikatów dla personelu wraz z wyszczególnieniem zakresu tych certyfikatów, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania certyfikatów dla personelu zawarte w rozporządzeniach Komisji, a także potrzebę wydawania certyfikatu w formie odpornej na zniszczenie karty o niewielkich wymiarach umożliwiającej identyfikację jednostki, która wydała certyfikat, rodzaju certyfikatu oraz jego posiadacza i terminu ważności certyfikatu;
 - 9) wzoru oświadczenia wydanego przez pracodawcę dokumentującego okres praktyki w zakresie czynności, których dotyczy certyfikat dla personelu;
 - 10) wysokości jednostkowych stawek opłat za wydanie lub odnowienie certyfikatu dla personelu, dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów, dokonanie wpisu do jednostek oceniających, dokonanie wpisu do rejestru jednostek szkolących, rozpatrzenie zgłoszenia podmiotu o zamiarze pełnienia roli jednostki oceniającej, kierując się oceną wysokości ponoszonych kosztów z uwzględnieniem odrębności i specyfiki wykonywanych czynności.

Wydając rozporządzenia minister będzie kierował się koniecznością uwzględnienia minimalnych wymagań dotyczących wydawania certyfikatów dla personelu, zawartych w rozporządzeniach Komisji. Wydając rozporządzenia minister będzie również kierował się koniecznością określenia minimalnych wymagań zapewniających odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności, wyposażenia technicznego i przekazywanych danych gwarantujący odpowiednie wykonanie obowiązków przez osoby, którym zostanie wydany certyfikat.

2.5.2. Certyfikaty dla przedsiębiorców(przedsiębiorstw)

Przedsiębiorca prowadzący działalność określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 303/2008, tj. instalowanie, konserwacja oraz serwisowanie w odniesieniu do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła, jest obowiązany posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany w tym rozporządzeniu.

Przedsiębiorca prowadzący działalność określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 304/2008, tj. instalację, konserwację oraz serwisowanie w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej jest obowiązany posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany w tym rozporządzeniu.

Certyfikaty dla przedsiębiorców obowiązywać będą wyłącznie dla przedsiębiorców prowadzących działalność w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 nie nakłada obowiązku certyfikowania przedsiębiorców w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową. W związku z powyższym, w założeniach zrezygnowano z certyfikatów dla przedsiębiorców w odniesieniu do substancji kontrolowanych, uznając, że wprowadzenie takiego wymogu stanowiłoby rozszerzenie przepisów wspólnotowych.

Proponuje się, aby certyfikat dla przedsiębiorców był ważny przez okres 5 lat i na wniosek posiadacza mógł być odnawiany przez jednostkę certyfikującą na okres kolejnych 5 lat po sprawdzeniu przez jednostkę certyfikującą spełnienia przez przedsiębiorcę wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej i w projektowanej ustawie.

2.5.2.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla przedsiębiorców (przedsiębiorstw)

Certyfikat dla przedsiębiorców będzie mógł uzyskać przedsiębiorca, który spełni następujące warunki:

- 1) złoży wniosek o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorców do jednostki certyfikującej przedsiębiorców, z deklaracją spełnienia poniższych warunków;
- 2) spełnia wymagania, odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności, określone w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 lub nr 304/2008;
- 3) posiada i stosuje, w głównym miejscu wykonywania działalności oraz we wszystkich oddziałach,

odpowiednio udokumentowane procedury prowadzenia działalności, określone w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 oraz nr 304/2008;

- 4) posiada, w głównym miejscu wykonywania działalności oraz we wszystkich oddziałach, wdrożony system dokumentowania czynności wykonywanych w zakresie działalności, określonych w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 oraz nr 304/2008, przez personel posiadający odpowiedni certyfikat;
- 5) dysponuje, w głównym miejscu wykonywania działalności oraz we wszystkich oddziałach, minimalnym wyposażeniem technicznym, odpowiednim do zakresu prowadzonej działalności, określonym odpowiednio w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Wniosek o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorców powinien zawierać:

- 1) nazwę podmiotu, jego siedzibę i adres lub miejsce zamieszkania i adres oraz NIP i nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli podlega wpisowi do tego rejestru;
- 2) prośbę o wydanie określonego typu certyfikatu i potwierdzenie woli wykonywania działalności zgodnie z zakresem certyfikatu.

Jednostka certyfikująca przedsiębiorców

Certyfikaty dla przedsiębiorców powinny być wydawane przez jednostki certyfikujące, ustanowione w krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych albo wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego bądź przez inne uprawnione organy, w tym zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do rozporządzenia Komisji (WE) nr 842/2006.

Zakłada się, że jednostkę certyfikującą przedsiębiorców wskaże minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych w drodze rozporządzenia. Proponuje się, aby funkcję takiej jednostki pełnił podmiot spełniający wymagania dla jednostki certyfikującej wydającej certyfikaty dla przedsiębiorców zawarte w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 842/2006. Wskazując taki podmiot minister powinien kierować się potrzebą zapewnienia przez ten podmiot bezstronności i niezależności, dotychczasowym doświadczeniem podmiotu w certyfikacji przedsiębiorców, a także możliwością pełnienia przez ten podmiot roli jednostki certyfikującej dla sektorów i rodzajów działalności objętych obowiązkiem uzyskiwania certyfikatów dla przedsiębiorców.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wyznaczył inny podmiot do pełnienia funkcji jednostki certyfikującej przedsiębiorców jeśli stwierdzi, że dotychczasowy podmiot pełniący taką funkcję:

- 1) nie wykonuje swoich zadań w sposób bezstronny lub wykonuje je nienależycie;
- 2) nie spełnia wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej i w przepisach projektowanej ustawy.

Jednostka certyfikująca przedsiębiorców będzie mogła jednocześnie pełnić funkcję jednostki certyfikującej personel.

Jednostka certyfikująca przedsiębiorców zobowiązana będzie do wykonywania czynności wynikających z przepisów Unii Europejskiej, a także do:

- 1) opracowania procedury prowadzenia rejestru wydanych, zawieszonych i cofniętych certyfikatów dla przedsiębiorców i ogłoszenia jej na swojej stronie internetowej po akceptacji przez ministra właściwego do spraw gospodarki; Przy opracowywaniu tej procedury jednostka certyfikująca przedsiębiorców powinna wziąć pod uwagę wybrane dobre praktyki zawarte w normach lub specyfikacjach dotyczących certyfikacji przedsiębiorców;
- 2) każdorazowo przed wydaniem certyfikatu oraz nie rzadziej niż raz na 5 lat po wydaniu certyfikatu, przeprowadzania kontroli przedsiębiorcy, któremu ma zostać lub został wydany certyfikat w celu sprawdzenia, czy spełnia on warunki określone w punkcie 2.5.2.1.

Przy opracowywaniu procedury wydawania, zawieszania i wycofywania certyfikatów dla przedsiębiorców jednostka certyfikująca przedsiębiorców powinna wziąć pod uwagę wybrane dobre praktyki zawarte w polskich normach dotyczących certyfikacji przedsiębiorców.

W razie stwierdzenia w wyniku kontroli przez jednostkę certyfikującą przedsiębiorców niespełnienia

przez przedsiębiorcę wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej i w ustawie certyfikat ten podlega zawieszeniu lub cofnięciu.

Przedsiębiorca, którego certyfikat dla przedsiębiorców został zawieszony może wystąpić z wnioskiem do kierownika jednostki certyfikującej przedsiębiorców o jego odwieszenie. Kierownik jednostki certyfikującej przedsiębiorców podejmuje decyzję o odwieszeniu zawieszono certyfikatu dla przedsiębiorców po stwierdzeniu, w wyniku powtórnej kontroli przedsiębiorcy, któremu został zawieszony certyfikat dla przedsiębiorców, przeprowadzonej nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania wniosku o odwieszenie certyfikatu dla przedsiębiorców, że przedsiębiorca ten dysponuje odpowiednim wyposażeniem technicznym.

Jeśli podczas kontroli przedsiębiorcy posiadającego certyfikat dla przedsiębiorców, który został już wcześniej zawieszony, jednostka certyfikująca przedsiębiorców stwierdzi, że przedsiębiorca ten nie dysponuje odpowiednim wyposażeniem technicznym, certyfikat dla przedsiębiorców podlega cofnięciu. Cofnięcie certyfikatu dla przedsiębiorców następuje również wtedy, gdy przedsiębiorca został skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko środowisku.

Przedsiębiorca, któremu certyfikat dla przedsiębiorców został cofnięty może otrzymać ponownie certyfikat dla przedsiębiorców jedynie w przypadku powtórnego złożenia wniosku o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorców na zasadach określonych w projektowanej ustawie.

Zawieszenie lub cofnięcie certyfikatu dla przedsiębiorców następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym do podjęcia decyzji o zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatu dla przedsiębiorców jest kierownik jednostki certyfikującej przedsiębiorców. Organem drugiej instancji w stosunku do decyzji kierownika jednostki certyfikującej przedsiębiorców jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Proponuje się, aby jednostka certyfikująca przedsiębiorców mogła pobierać opłaty za:

- 1) wydanie lub odnowienie certyfikatu dla przedsiębiorców;
- 2) dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla przedsiębiorców.

Proponuje się, aby górna wysokość opłaty była odniesiona do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.), obowiązującego w dniu złożenia wniosku i wynosiła:

- 1) za wydanie lub odnowienie certyfikatu dla przedsiębiorców oraz dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla przedsiębiorców - łącznie 100% tego wynagrodzenia;
- 2) za wznowienie certyfikatu po jego zawieszeniu oraz dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla przedsiębiorców - łącznie 50% tego wynagrodzenia.

Proponuje się, aby jednostkowe stawki tych opłat określone zostały w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki.

Opłaty te stanowić będą dochód jednostki certyfikującej przedsiębiorców i mogą być w szczególności przeznaczane na zadania związane z czynnościami związanymi z wydawaniem certyfikatów, dokonywaniem wpisów do rejestru oraz kontrolą przedsiębiorców, którym mają być wydane lub zostały wydane certyfikaty dla przedsiębiorców.

Dowód uiszczenia opłaty będzie załączany do wniosku o dokonanie czynności, której dotyczy opłata.

Przepisy projektowanej ustawy przewidują upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorców;
- 2) wzoru certyfikatu dla przedsiębiorców, kierując się potrzebą zapewnienia kompletności danych w certyfikacie;
- 3) wysokości jednostkowych stawek opłat za wydanie lub odnowienie certyfikatu dla przedsiębiorców oraz dokonanie wpisu do rejestru wydanych certyfikatów dla przedsiębiorców, kierując się oceną wysokości ponoszonych kosztów z uwzględnieniem odrębności i specyfiki wykonywanych czynności.

W związku z obowiązkiem dla państw członkowskich zawartym w art. 22 ust. 5 i art. 23 ust. 4 rozporządzenia (WE) 1005/2009 niezbędne jest też określenie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych

dla personelu dokonującego odzysku substancji kontrolowanych lub przeprowadzającego sprawdzanie pod względem wycieków, urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych lub pomp ciepła lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających te substancje. W związku z harmonizacją przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową proponuje się, aby w stosunku czynności, o których mowa powyżej, wymagania kwalifikacyjne dla personelu były takie same, jak wymagania kwalifikacyjne dla personelu, określone w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych w rozporządzeniach Komisji, o których mowa w punkcie 2.5.

Nie jest natomiast konieczne określenie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych dla personelu dokonującego naprawy wycieków mimo, że obowiązek określenia takich wymagań w odniesieniu do substancji kontrolowanych przez państwa członkowskie wynika odpowiednio z art. 22 ust. 5 i art. 23 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, ponieważ definicje konserwacji lub serwisowania zawarte w punkcie 2.1.3. w odniesieniu do substancji kontrolowanych oraz w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 i 304/2008 w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych dotyczą wszystkich czynności, związanych z dostaniem się do obiegów zawierających lub mających zawierać substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane (w przypadku urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła) oraz „wszystkich czynności związanych z pracami prowadzonymi na zbiornikach zawierających lub mających zawierać czynnik gaśniczy w postaci substancji kontrolowanej lub fluorowanego gazu cieplarnianego...” (w przypadku systemów ochrony przeciwpożarowej). Z technicznego punktu widzenia wykonywanie czynności „naprawy wycieków” jest zatem objęte tymi definicjami, a więc zgodnie z proponowanymi przepisami ustawy będzie objęte obowiązkiem posiadania certyfikatu obowiązującego w przypadku wykonywania czynności konserwacji lub serwisowania.

2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane oraz zasady prowadzenia szkoleń w zakresie odzysku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z takich systemów

W przypadku stwierdzenia wycieku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemu klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych w ilości odbiegającej od normalnej, podmiot oferujący usługi serwisowe i naprawcze tego systemu klimatyzacji samochodowej będzie zobowiązany, przed napełnieniem systemu, do dokonania jego naprawy, zapewniającej odpowiednie uszczelnienie zapobiegające wyciekom.

Przez wyciek substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemu klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych w ilości odbiegającej od normalnej, rozumie się wyciek substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z tego systemu w ilości przekraczającej w skali roku 40 g dla systemu pojedynczego parownika i 60 g dla systemu podwójnego parownika.

Pod pojęciem systemu podwójnego parownika rozumie się system, w którym jeden parownik jest zamontowany w komorze silnikowej pojazdu silnikowego, a drugi w innej komorze tego pojazdu, natomiast przez system pojedynczego parownika - każdy inny system parowników w pojeździe silnikowym, niż system podwójnego parownika.

Jednostkami prowadzącymi szkolenia w zakresie odzysku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych i uprawnionymi do wydawania zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia w zakresie odzysku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych w rozumieniu rozporządzenia Komisji (WE) nr 307/2008 mogą być podmioty, w których zakresie działalności jest dokonywanie napraw i przeglądów systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych albo prowadzenie badań w zakresie klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, i dysponujące osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną, umożliwiającą przeprowadzenie szkolenia, w szczególności posiadające udokumentowaną praktykę, minimum 3 miesiące, w wykonaniu napraw i przeglądów systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Jednostki te powinny dysponować materiałami szkoleniowymi oraz odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej w zakresie zgodnym z zakresem programu szkolenia określonym w tym rozporządzeniu Komisji (WE) 307/2008.

Jednostki te będą obowiązane do prowadzenia rejestru wydanych zaświadczeń oraz umieszczania tego rejestru na swojej stronie internetowej oraz do zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prowadzenia szkoleń i wydawania zaświadczeń o odbytym szkoleniu do jednostki certyfikującej personel, o której mowa w pkt. 2.5.1.2, w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem prowadzenia szkoleń. Zakłada się, że tryb kontroli jednostek prowadzących szkolenia i wydających zaświadczenia o odbytym szkoleniu będzie taki jak określono dla jednostki oceniającej personel.

Jednostka certyfikująca personel będzie obowiązana do prowadzenia rejestru wszystkich jednostek wydających zaświadczenia o odbytym szkoleniu i do przeprowadzania przed dokonaniem wpisu do rejestru i następnie nie rzadziej niż raz na 3 lata kontroli tych jednostek w celu stwierdzenia, czy spełniają one wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej i przepisach projektowanej ustawy. W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą personel niewypełnienia przez jednostkę wydającą zaświadczenia wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej i w ustawie podmiot taki nie zostanie wpisany do rejestru lub zostanie wykreślony z tego rejestru.

Odmowa wpisu do rejestru lub wykreślenie z tego rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym do podjęcia decyzji o odmowie dokonania wpisu w rejestrze lub wykreśleniu z rejestru jest kierownik jednostki certyfikującej personel. Organem drugiej instancji w stosunku do decyzji kierownika jednostki certyfikującej personel jest minister właściwy do spraw gospodarki.

Proponuje się, aby jednostka certyfikująca personel mogła pobierać opłaty za dokonanie wpisu do rejestru jednostek wydających zaświadczenia.

Opłaty te stanowiąc będą dochód jednostki certyfikującej personel i mogą być, w szczególności przeznaczane na zadania związane z dokonaniem wpisu do rejestru oraz kontrolą jednostek wydających zaświadczenia.

Dowód uiszczenia opłaty będzie załączany do wniosku o dokonanie czynności, której dotyczy opłata.

Proponuje się, aby górna wysokość opłat była odniesiona do przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.), obowiązującego w dniu złożenia wniosku i wynosiła za:

- 1) dokonanie wpisu do rejestru jednostek wydających zaświadczenia lub jego zmianę - 10% tego wynagrodzenia;
- 2) rozpatrzenie zgłoszenia podmiotu o zamiarze pełnienia roli jednostki wydającej zaświadczenia - 100% tego wynagrodzenia.

Jednostkowe stawki tej opłaty określone zostaną w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw gospodarki.

Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące wyposażenia technicznego, jakim powinna dysponować jednostka prowadząca szkolenia w zakresie odzysku substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, kierując się zakresem części praktycznej szkoleń określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 307/2008, jak też potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska;
- 2) wzór zaświadczenia o odbytym szkoleniu wraz z wyszczególnieniem jego zakresu, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania zaświadczeń zawarte w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 307/2008;
- 3) wysokość jednostkowych stawek opłaty za wpis do rejestru zaświadczeń i rozpatrzenie zgłoszenia podmiotu o zamiarze pełnienia roli jednostki wydającej zaświadczenia, kierując się oceną wysokości ponoszonych kosztów z uwzględnieniem odrębności i specyfiki wykonywanych czynności.

2.7. Sprawozdawczość w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych

Z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 wynika obowiązek składania Komisji Europejskiej sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową. Z przepisu tego wynika również obowiązek przesłania kopii sprawozdania do właściwego organu państwa członkowskiego.

W związku z powyższym proponuje się, aby kopie sprawozdań, o których mowa w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 przekazywane były do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3. Zasady składania tych sprawozdań określa powołany art. 27.

Z art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 wynika obowiązek składania Komisji Europejskiej sprawozdań dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych. Z przepisu tego wynika również obowiązek przesłania kopii sprawozdania do właściwego organu państwa członkowskiego.

W związku z powyższym proponuje się, aby kopie sprawozdań, o których mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 przekazywane były do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3. Zasady składania tych sprawozdań określa powołany art. 6 ust. 1.

Ponadto, art. 6 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 nakłada na państwo członkowskie obowiązek ustalenia systemu składania sprawozdań dla odpowiednich sektorów, w których są wykorzystywane fluorowane gazy cieplarniane.

Obecnie zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową podmioty używające substancje kontrolowane mają obowiązek prowadzenia ewidencji tych substancji i przekazywania informacji w nich zawartych do wyspecjalizowanej jednostki, którą, zgodnie z ogłoszeniem Ministra Środowiska zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej jest Instytut Chemii Przemysłowej. Analiza tych danych umożliwiła prowadzenie przez administrację rządową odpowiedniej polityki w odniesieniu do substancji kontrolowanych i wypełnianie zaleceń Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Brak jest natomiast jakiegokolwiek mechanizmu umożliwiającego uzyskiwanie danych od podmiotów o wykorzystywaniu przez nie fluorowanych gazów cieplarnianych, a dane takie są niezbędne dla organów administracji rządowej w celu monitorowania zużycia fluorowanych gazów cieplarnianych w poszczególnych sektorach gospodarki i stworzenia podstaw merytorycznych dla wypracowywania stanowiska Polski zarówno w Unii Europejskiej, jak i na arenie międzynarodowej w kwestii ewentualnego wycofywania fluorowanych gazów cieplarnianych z poszczególnych zastosowań. Ponadto Komisja Europejska wymaga na bieżąco od państw członkowskich szczegółowych danych o wykorzystywaniu fluorowanych gazów cieplarnianych i w oparciu o te dane przedstawia następnie propozycje zmian przepisów lub propozycje nowych przepisów w tym obszarze. W obecnej sytuacji brakuje możliwości właściwego zweryfikowania oszacowań dotyczących wykorzystywania w Polsce fluorowanych gazów cieplarnianych dokonywanych przez Komisję Europejską, które nie są w wielu przypadkach wiarygodne. Przykładem może być dokonane przez Komisję oszacowanie ilości fluorowanych gazów cieplarnianych wykorzystywanych w państwach członkowskich do różnych zastosowań, na podstawie którego Komisja zamierzała wyznaczyć dla poszczególnych państw członkowskich poziomy odzysku tych substancji z poszczególnych rodzajów urządzeń lub produktów. Dane zawarte w tym oszacowaniu dotyczące Polski były całkowicie niewiarygodne i należało je oprotestować w oparciu tylko o własne oszacowania, gdyż brak było konkretnych danych uzyskanych od podmiotów.

Zakłada się, że w proponowanej ustawie zostanie utworzony zharmonizowany system gromadzenia i przekazywania przez podmioty danych dotyczących zarówno substancji zubożających warstwę ozonową jak i fluorowanych gazów cieplarnianych.

W związku z powyższym zakłada się, że w ustawie zostanie nałożony na podmioty przywożące substancje zubożające warstwę ozonową i fluorowane gazy cieplarniane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wywożące te substancje i gazy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek przekazywania do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3, rocznych sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych z

wyodrębnieniem ilości substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych przywożonych na teren Unii Europejskiej i wywożonych z terenu Unii Europejskiej. Zakłada się, że obowiązek przekazywania rocznych sprawozdań dotyczyć będzie także podmiotów stosujących substancje zubożające warstwę ozonową lub fluorowane gazy cieplarniane, w rozumieniu definicji stosowania zawartej w rozporządzeniu (WE) 1005/2009 (w odniesieniu do substancji kontrolowanych i substancji nowych) oraz w rozporządzeniu (WE) 842/2006 (w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych) z uwzględnieniem ich stosowania w produkcji, instalacji, serwisowaniu lub konserwacji urządzeń i systemów ruchomych, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, a także prowadzących ich odzysk, recykling, regenerację lub niszczenie w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 (w odniesieniu do substancji kontrolowanych i substancji nowych) oraz rozporządzenia (WE) 842/2006 (w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych).

Zakłada się, że obowiązek przekazywania sprawozdań dotyczyć będzie również podmiotów przywożących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, stacjonarne i ruchome urządzenia, stacjonarne i ruchome systemy ochrony przeciwpożarowej, gaśnice, a także systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierające substancje zubożające warstwę ozonową lub fluorowane gazy cieplarniane, oraz podmiotów dokonujących wywozu takich produktów, urządzeń i systemów z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowany w założeniach system przekazywania sprawozdań w odniesieniu do fluorowanych gazów cieplarnianych umożliwi realizację przepisu art. 6 ust. 4 rozporządzenia 842/2006, który nakłada na państwo członkowskie obowiązek składania sprawozdań dla poszczególnych sektorów tak, aby uzyskać w możliwie szerokim zakresie dane o emisji tych gazów, a w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową umożliwi uzyskanie danych, które państwa członkowskie muszą przekazać Komisji Europejskiej w postaci informacji, o której mowa w art. 26 rozporządzenia 1005/2009.

Dane o ilości substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych zastosowanych do konserwacji i serwisowania urządzeń i systemów oraz gaśnic funkcjonujących w poszczególnych sektorach pozwolą na ocenę faktycznej emisji fluorowanych gazów cieplarnianych z tych urządzeń, systemów i gaśnic. Dane o ilości substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w poszczególnych rodzajach produktów, urządzeń i systemów oraz gaśnic przywożonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej również pozwolą na oszacowanie potencjalnej emisji tych substancji i gazów z takich produktów, urządzeń i systemów. Dane wynikające ze zbilansowania ilości substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych zmagazynowanych przez poszczególne podmioty przekazujące sprawozdania pozwolą na określenie wielkości emisji podczas przechowywania tych substancji i gazów. Pozwoli to również na ocenę skutków oddziaływania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczących ograniczania emisji, np. przepisów w sprawie kontroli wycieków, w stosunku do poszczególnych sektorów i poszczególnych rodzajów urządzeń i systemów.

Zakłada się, że sprawozdania będą przekazywane w formie formularzy mających postać dokumentów elektronicznych.

Sprawozdania będą przekazywane w systemie teleinformatycznym, raz w roku do dnia 28 lutego za rok poprzedni, do bazy danych utworzonej i prowadzonej przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w punkcie 2.3.

Sprawozdania obejmować będą w szczególności:

- 1) rodzaj substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, ich nazwy chemiczne i handlowe;
- 2) ilość każdej substancji kontrolowanej, nowej substancji oraz każdego z fluorowanych gazów cieplarnianych, z dokładnością do 1 kg:
 - a) przywiezionych z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) przywiezionych spoza terytorium Unii Europejskiej,
 - c) zawartych w przywiezionych i wytworzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktach, stacjonarnych i ruchomych urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej, gaśnicach oraz systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych,
 - d) zakupionych lub pozyskanych nieodpłatnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- e) odzyskanych we własnym zakresie,
- f) wstępnie oczyszczonych we własnym zakresie w ramach recyklingu,
- g) zregenerowanych we własnym zakresie,
- h) wywiezionych do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- i) wywiezionych poza terytorium Unii Europejskiej,
- j) zawartych w wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktach, stacjonarnych i ruchomych urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej, gaśnicach oraz systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych,
- k) sprzedanych lub przekazanych nieodpłatnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- l) zastosowanych w poszczególnych sektorach z podaniem rodzaju zastosowania,
- m) poddanych zniszczeniu we własnym zakresie,
- n) zmagazynowanych na dzień 1 stycznia i 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie,
- o) utraconych w trakcie roku, którego dotyczy sprawozdanie - z wyodrębnieniem ilości substancji kontrolowanych, nowych substancji i fluorowanych gazów cieplarnianych utraconych wskutek wycieku i z innych przyczyn.

Podmioty będące jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązane raz w roku do dnia 31 stycznia roku następującego po roku, którego dane dotyczą do przekazania, w formie elektronicznej, Ministrowi Obrony Narodowej sprawozdań zawierających informacje jak wyżej. Minister Obrony Narodowej będzie obowiązany do dokonania zbiorczego zestawienia otrzymanych sprawozdań i przesłania go, w formie elektronicznej, do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3. do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego to zestawienie dotyczy.

Zakłada się, że dane zawarte w bazie danych ze sprawozdań będą wykorzystywane do wykonywania przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w punkcie 2.3, analiz i opracowań, przeznaczonych do wykorzystania przez organy administracji publicznej lub Komisję Europejską.

W przypadku, gdy substancja kontrolowana lub nowa substancja jest zawarta w mieszaninie, w sprawozdaniu podaje się nazwę handlową i skład mieszaniny w % wagowych i umieszcza się dane dotyczące ilości tej mieszaniny, a nie jej poszczególnych składników.

W przypadku, gdy fluorowany gaz cieplarniany jest preparatem w rozumieniu rozporządzenia (WE) 842/2006 w sprawozdaniu podaje się nazwę handlową i skład preparatu w % wagowych i umieszcza się dane dotyczące ilości tego preparatu, a nie jego poszczególnych składników.

Podobnie jak w przypadku Centralnego Rejestru Operatorów wszelkie dane zawarte w bazie danych ze sprawozdań będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione.

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przekazywania i gromadzenia danych;
 - 2) wzór elektronicznych dokumentów stanowiących formularze sprawozdań;
 - 3) sposób zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane
- kierując się potrzebą:
- a) zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu przekazywania sprawozdań oraz jednolitości i kompletności danych w nich zawartych,
 - b) stworzenia możliwości uzyskania z bazy danych informacji o ilościach substancji kontrolowanych i nowych substancji, a także fluorowanych gazów cieplarnianych przywiezionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odrębnie z terytorium Unii Europejskiej i spoza terytorium Unii Europejskiej, wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odrębnie na terytorium Unii Europejskiej i poza terytorium Unii Europejskiej, zmagazynowanych przez podmioty przekazujące sprawozdania oraz zastosowanych w poszczególnych sektorach do wytwarzania poszczególnych rodzajów produktów, stacjonarnych i ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, do napełniania, konserwacji lub serwisowania poszczególnych rodzajów stacjonarnych i ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, a także do innych celów określonych w rozporządzeniach wspólnotowych, oraz ilości substancji kontrolowanych i nowych substancji, a także fluorowanych gazów cieplarnianych odzyskanych, poddanych recyklingowi, zregenerowanych i zniszczonych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia wzór sprawozdania zawierającego informacje o substancjach zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazach cieplarnianych, jakie podmioty będące jednostkami organizacyjnymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą obowiązane przekazywać Ministrowi Obrony Narodowej.

Rozporządzenie (WE) nr 744/2010 zawiera wykaz krytycznych zastosowań halonów dozwolonych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1005/2009. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 Komisja Europejska wymaga, aby państwa członkowskie przekazywały sprawozdania o ilości halonów zainstalowanych, zastosowanych i przechowywanych do zastosowań krytycznych, środkach podjętych w zakresie redukcji ich emisji i oszacowania takich emisji, jak również o postępach w ocenie i stosowaniu równoważnych alternatyw. W związku z tym proponuje się nałożenie na użytkowników halonów do celów krytycznych obowiązków przekazywania, w formie elektronicznej, sprawozdań zawierających powyższe informacje do wyspecjalizowanej jednostki, która dokonywałaby analizy danych w nich zawartych i przekazywałaby zbiorcze sprawozdanie do ministra właściwego do spraw środowiska. Użytkownicy halonów do celów krytycznych znajdujących się w obiektach pozostających we własności Ministra Obrony Narodowej przekazywaliby sprawozdania do Ministra Obrony Narodowej, który sporządzałby sprawozdanie zbiorcze i przekazywałby je do wyspecjalizowanej jednostki.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określił, w drodze rozporządzenia, wzory sprawozdań zawierających informacje o halonach, jakie użytkownicy halonów do celów krytycznych będą obowiązani przekazywać wyspecjalizowanej jednostce lub Ministrowi Obrony Narodowej.

2.8. Opłata za fluorowane gazy cieplarniane

Zakłada się wprowadzenie opłaty za fluorowane gazy cieplarniane, pobieranej za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej fluorowanych gazów cieplarnianych. Opłata ta będzie pobierana zarówno za fluorowane gazy cieplarniane wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w pojemnikach, jak i za te gazy zawarte we wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktach, stacjonarnych i ruchomych urządzeniach, stacjonarnych i ruchomych systemach ochrony przeciwpożarowej, gaśnicach oraz systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Proponuje się, aby wysokość opłaty za 1 kg fluorowanego gazu cieplarnianego stanowił iloczyn 0,003 zł i wartości współczynnika ocieplenia globalnego (GWP) dla danego gazu, ustalonego zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

Proponuje się, aby z obowiązku wnoszenia opłat wyłączone zostały podmioty wprowadzające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) fluorowane gazy cieplarniane wykorzystywane do produkcji wziewnych i donosowych aerozoli przeciwastmatycznych z odmierzoną dozowaniem;
- 2) wziewne i donosowe aerozole przeciwastmatyczne z odmierzoną dozowaniem, zawierające fluorowane gazy cieplarniane.

Proponuje się także, aby z obowiązku wnoszenia opłat wyłączone zostały również podmioty wprowadzające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, stacjonarne i ruchome urządzenia, stacjonarne i ruchome systemy ochrony przeciwpożarowej, gaśnice oraz systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które zawierają niektóre fluorowane gazy cieplarniane, za których wprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pobrana już została opłata oraz podmioty wprowadzające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, stacjonarne i ruchome urządzenia, stacjonarne i ruchome systemy ochrony przeciwpożarowej, gaśnice oraz systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierające niektóre fluorowane gazy cieplarniane, za które analogiczna opłata pobrana została w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, o ile podmiot ten udokumentuje wniesienie analogicznej opłaty za te gazy.

Należy przy tym zauważyć, iż sformułowanie „wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” dotyczy wyłącznie kwestii, których nie reguluje lub reguluje wyłącznie ogólnie rozporządzenie (WE) nr 842/2006, tj. opłat oraz sprawozdawczości.

Wprowadzenie sformułowania „wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” pozwoli wyeliminować możliwość uniknięcia opłaty i niewywiązywania się z obowiązku sprawozdawczości przez

podmioty wprowadzające te gazy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z przeznaczeniem nie do obrotu (dalszego przekazania kolejnemu podmiotowi), lecz na użytek własny, na przykład do produkcji wyrobów zawierających takie gazy lub do stosujących te gazy w urządzeniach.

Sformułowanie „wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” nie ma na celu zastąpienia wyrażenia „wprowadzanie do obrotu”, o którym mowa w art. 2 pkt 7 przedmiotowego rozporządzenia, i które stosowane jest także w projekcie założeń, lecz wyeliminowanie możliwości powstania luki w przepisach umożliwiającej unikanie opłaty i niewywiązywanie się z obowiązku sprawozdawczości.

Obowiązek wnoszenia opłat powstawał będzie na koniec roku kalendarzowego, a opłaty wnoszone będą przez podmioty wprowadzające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niektóre fluorowane gazy cieplarniane na odrębny rachunek bankowy urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na siedzibę danego podmiotu, do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy opłata. W przypadku, gdy dany podmiot nie będzie miał siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej, będzie on zobowiązany do wnoszenia opłat na odrębny rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

W przypadku, gdy podmiot nie uiszczy opłaty w terminie lub wpłaci zaniżoną opłatę, proponuje się aby marszałek województwa ustalił w drodze decyzji wysokość takiej opłaty na podstawie własnych ustaleń lub wyników kontroli wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej.

Zakłada się, że podmioty zobowiązane do wnoszenia opłat będą zobowiązane do składania marszałkowi województwa, właściwemu ze względu na siedzibę danego podmiotu, rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty, do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy opłata. W przypadku, gdy dany podmiot nie będzie miał siedziby w Polsce, będzie on zobowiązany do złożenia sprawozdania Marszałkowi Województwa Mazowieckiego.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, uwzględniając zakres niezbędnych danych oraz konieczność rzetelnego udokumentowania podstawy obliczenia wysokości opłaty za fluorowane gazy cieplarniane wprowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Marszałek województwa będzie przysyłać ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sprawozdania zawierające informacje o wpływach z tytułu opłat za fluorowane gazy cieplarniane, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Wpływy z tytułu opłat i dodatkowych opłat za fluorowane gazy cieplarniane, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich (0, 5%), przeznaczone na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty za fluorowane gazy cieplarniane i obsługę administracyjną systemu tych opłat, urzędy marszałkowskie będą przekazywać odpowiednio w terminie do dnia 30 kwietnia i 31 grudnia roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek wpłaty, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy zaznaczyć, że obecnie obowiązują opłaty za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancji zubożających warstwę ozonową (wykorzystywanych praktycznie w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane), które są gromadzone na rachunku bankowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co umożliwia realizację działań istotnych z punktu widzenia ochrony warstwy ozonowej. Jednak ze względu na to, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009 obecnie obowiązuje zakaz wprowadzania do obrotu substancji kontrolowanych i nowych zawartych w części A Załącznika II (z nielicznymi wyjątkami) w nowej ustawie nie proponuje się kontynuacji systemu opłat w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową, gdyż koszty administracyjne systemu opłat przewyższyłyby znacznie ewentualne wpływy. W przypadku fluorowanych gazów cieplarnianych wpływy z opłat będą natomiast nieporównywalnie większe od ewentualnych kosztów administracyjnych – patrz punkt 3.3.3. Należy dodać, że w przypadku substancji zubożających warstwę ozonową mógł być wprowadzony system opłat za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tylko w odniesieniu do substancji, gdyż obowiązywał zakaz wprowadzania do obrotu w Polsce urządzeń i produktów zawierających te substancje, nie było więc obaw, że przedsiębiorcy sprowadzający do Rzeczypospolitej Polskiej gotowe produkty i urządzenia już

zawierające te substancje byłoby w lepszej sytuacji niż przedsiębiorcy wytwarzający je w kraju z wykorzystaniem substancji objętych opłatami. Natomiast w przypadku fluorowanych gazów cieplarnianych nie ma takiego zakazu i dlatego proponuje się wprowadzić opłaty za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarówno fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w pojemnikach, jak i tych gazów zawartych w produktach, stacjonarnych i ruchomych urządzeniach, stacjonarnych i ruchomych systemach ochrony przeciwpożarowej, gaśnicach, a także systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Jak wspomniano wyżej w celu uniknięcia ponoszenia podwójnej opłaty za te same gazy, proponuje się zwolnienie z opłaty w przypadku produktów, stacjonarnych i ruchomych urządzeń, stacjonarnych i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których opłata za zawarte w nich fluorowane gazy cieplarniane została już wcześniej pobrana w momencie wprowadzenia tych gazów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Proponowany system opłat za fluorowane gazy cieplarniane wprowadzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej umożliwi:

- 1) finansowanie części działań niezbędnych dla wypełniania przez Polskę obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 842/2006, które w innym przypadku należałoby finansować z budżetu państwa, a także ważnych projektów ukierunkowanych na ograniczanie emisji fluorowanych gazów cieplarnianych;
- 2) ograniczenie ilości wprowadzanych do Polski fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów, urządzeń i systemów zawierających te gazy poprzez szersze wykorzystywanie przyjaznych dla środowiska substytutów tych gazów oraz produktów, urządzeń i systemów zawierających takie substytuty, dla których nie będzie opłat.

2.9. Organy właściwe w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych

Jeśli przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące substancji zubożających warstwę ozonową lub fluorowanych gazów cieplarnianych stanowią o wykonywaniu czynności przez właściwe organy państwa członkowskiego, czynności te wykonywał będzie minister właściwy do spraw środowiska, z wyjątkiem przypadków określonych w projektowanej ustawie.

Do zadań ministra właściwego do spraw środowiska będzie należeć notyfikacja informacji między Rzeczpospolitą Polską a Komisją Europejską, w zakresie spraw objętych przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi substancji kontrolowanych i nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Organami właściwymi w sprawie certyfikacji i wydawania zaświadczeń na mocy ustawy będą minister właściwy do spraw gospodarki i minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie swoich właściwości. Certyfikaty lub zaświadczenia wydane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej będą mogły być uznane tylko wtedy, gdy posiadacz certyfikatu lub zaświadczenia będzie dysponował tłumaczeniem przysięgłym certyfikatu lub zaświadczenia na język polski.

Zakłada się, że kopie sprawozdań, o których mowa w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2006 oraz w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, a także kopie licencji, o których mowa w art. 18 ust. 7 rozporządzenia (WE) 1005/2009 będą przekazywane bezpośrednio do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w pkt. 2.3.

2.10. Nadzór i kontrola

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy, z wyłączeniem systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, jak również rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006, a także rozporządzeń wykonawczych do tych rozporządzeń sprawować będą organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

W zakresie sprawowanej kontroli, organy Inspekcji Ochrony Środowiska będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami i fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz kontroli postępowania z produktami i urządzeniami oraz systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje kontrolowane i nowe substancje oraz fluorowane gazy cieplarniane, postępując zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka;
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji i fluorowanych gazów cieplarnianych, poza przepisami odnoszącymi się do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane i nowe substancje oraz fluorowane gazy cieplarniane.

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy, rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych, w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, a także przepisów rozporządzeń Komisji nr 1497/2007, 304/2008, 744/2010, 291/2011, sprawować będą organy Państwowej Straży Pożarnej.

W zakresie sprawowanej kontroli organy Państwowej Straży Pożarnej będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami i fluorowanymi gazami cieplarnianymi, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami, zawierającymi substancje kontrolowane i nowe substancje oraz fluorowane gazy cieplarniane, postępując zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka;
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji i fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane i nowe substancje oraz fluorowane gazy cieplarniane.

Kontrolę jednostek oceniających oraz jednostek wydających zaświadczenia, a także osób i przedsiębiorców posiadających certyfikaty prowadzi także jednostka certyfikująca personel lub przedsiębiorców w trybie i zakresie określonym w projektowanej ustawie.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą będą mogły żądać informacji i okazania dokumentów związanych z postępowaniem przez dany podmiot z substancjami kontrolowanymi, nowymi substancjami oraz fluorowanymi gazami cieplarnianymi, a także odpowiednio produktami i urządzeniami, systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych oraz systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, zawierającymi te substancje lub gazy, w szczególności udostępnienia Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz ich wykazów w formie wydruków.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą, będą mogły żądać również okazania do wglądu pojemników zawierających substancje kontrolowane, nowe substancje i fluorowane gazy cieplarniane oraz ich udostępnienia w celu sprawdzenia zgodności ich zawartości z dokumentacją, przy pomocy identyfikatora substancji kontrolowanych, nowych substancji i gazów fluorowanych lub pobrania próbki w celu przeprowadzenia odpowiedniej analizy laboratoryjnej.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej podczas stosowania identyfikatora syntetycznych czynników chłodniczych nie będą obowiązane do posiadania specjalnych dokumentów uprawniających do wykonywania czynności z jego zastosowaniem.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej będą mieli obowiązek przedstawiać odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, z kopią do wiadomości ministra właściwego do spraw środowiska, do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego, raport w sprawie przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych, nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych w roku poprzednim, w zakresie swoich kompetencji.

Art. 28 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przeprowadzania kontroli w zakresie przywozu i wywozu substancji kontrolowanych oraz produktów i urządzeń zawierających takie substancje lub od nich uzależnionych.

W związku z powyższym proponuje się, aby organy celne były zobowiązane do sporządzenia, w oparciu o analizę ryzyka, harmonogramu kontroli importu i eksportu substancji kontrolowanych i ich substytutów

w danym roku kalendarzowym, przeprowadzania tych kontroli i przekazywania sprawozdania z kontroli przeprowadzonych w danym roku kalendarzowym ministrowi właściwemu do spraw środowiska do dnia 31 marca roku następnego.

Ponadto, w przypadkach stwierdzenia naruszenia przez podmiot przepisów dotyczących substancji kontrolowanych lub warunków określonych w pozwoleniu wydanym przez Komisję Europejską, dotyczącym substancji kontrolowanej, organy celne powinny niezwłocznie poinformować o takim zdarzeniu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Substancje kontrolowane zatrzymane przez organ celny w związku z nielegalnym wprowadzeniem na obszar celny Wspólnoty Europejskiej będą podlegać cofnięciu poza ten obszar, a w przypadku, gdy cofnięcie nie jest możliwe, substancje te traktowane będą jak odpady i podlegać będą unieszkodliwieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, na koszt osoby, na której ciążyą obowiązki wynikające z przepisów prawa celnego.

W przypadku braku możliwości unieszkodliwienia substancji kontrolowanej na koszt osoby, o której mowa powyżej, koszty unieszkodliwienia pokrywane będą ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Proponuje się, aby środki, o których mowa powyżej, przeznaczone na unieszkodliwienie substancji kontrolowanej, realizowane przez państwową jednostkę budżetową, przekazywane były tej jednostce zgodnie z art. 410c ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.)

Ponadto należy dodać, że art. 26 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przekazywania Komisji UE informacji na temat przypadków nielegalnego handlu, w szczególności tych wykrytych podczas kontroli przeprowadzanych zgodnie z art. 28 tego rozporządzenia.

W związku z powyższym, proponuje się, że organy celne będą zobowiązane przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie o ilości zatrzymanej substancji kontrolowanej oraz terminie przekazania jej do unieszkodliwienia z podaniem nazwy i adresu podmiotu, któremu ta substancja została przekazana do unieszkodliwienia, a także poinformowanie ministra właściwego do spraw środowiska o wszczętym postępowaniu w stosunku do osoby, która dokonała nielegalnego wywozu bądź przywozu substancji kontrolowanej.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania z kontroli, zawierającego także informację o wszczętym postępowaniu, kierując się potrzebą zapewnienia kompletności danych w sprawozdaniu z kontroli.

2.11. Kary

Art. 29 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz art. 13 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 wymagają, aby państwa członkowskie wprowadziły do krajowych systemów prawnych kary, które będą stosowane w przypadkach naruszeń przepisów wspólnotowych oraz krajowych. Kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W związku z tym proponuje się następujące administracyjne kary pieniężne:

1. Karę pieniężną w wysokości 3000 zł za:

- 1) nieprzekazanie sprawozdań lub ich kopii, o których mowa w art. 27 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
- 2) wprowadzenie do obrotu, wbrew przepisowi art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, urządzenia lub produktu wymienionego w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia bez odpowiedniej etykiety oraz instrukcji obsługi;
- 3) wprowadzenie do obrotu, wbrew przepisowi art. 7 ust. 2 oraz art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, substancji kontrolowanej bez odpowiedniej etykiety,
- 4) nieetykietowanie lub nieetykietowanie w języku polskim urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic wprowadzanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) niezapewnienie sporządzenia w terminie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dla urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych;
- 6) niezapewnienie, że wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dokonuje osoba z odpowiednim certyfikatem;
- 7) niezapewnienie wprowadzenia w terminie do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony

Przeciwpożarowej, odpowiednich danych;

- 8) nieprzekazanie danych zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej do Centralnego Rejestru Operatorów;
 - 9) nieprzewodzenie wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej;
 - 10) nieprzechowywanie wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej w miejscu funkcjonowania tych urządzeń lub systemów;
 - 11) nieprzekazywanie lub nieprzekazywanie w terminie wyspecjalizowanej jednostce sprawozdań dotyczących substancji kontrolowanych i nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
2. Karę pieniężną w wysokości 5 000 zł za:
- 1) niepoinformowanie o zamiarze prowadzenia szkoleń albo przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu, a także zamiarze zaprzestania prowadzenia tych szkoleń albo przeprowadzania egzaminów albo wydawania certyfikatów dla personelu, w formie pisemnego zgłoszenia, jednostki certyfikującej w terminie 30 dni przed rozpoczęciem pierwszego szkolenia lub egzaminu, albo zaprzestaniem prowadzenia szkolenia lub przeprowadzania egzaminów;
 - 2) napełnienie systemu klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych przed dokonaniem naprawy zapewniającej odpowiednie uszczelnienie zapobiegające wyciekom fluorowanych gazów cieplarnianych z tego systemu w ilości odbiegającej od normalnej;
 - 3) nieposiadanie certyfikatu dla personelu przy wykonywaniu czynności wymagających posiadania takiego certyfikatu;
 - 4) dokonanie odzysku substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, bez uzyskania odpowiedniego zaświadczenia.
3. Karę pieniężną w wysokości 10 000 zł za:
- 1) prowadzenie szkoleń bez spełnienia wymogów określonych w projektowanej ustawie dla podmiotów prowadzących szkolenie;
 - 2) zadeklarowanie spełnienia warunków określonych w przepisach wspólnotowych oraz ustawie we wniosku o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorców w przypadku niespełniania takich wymagań;
 - 3) wydawanie zaświadczeń bez spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu Komisji i projektowanej ustawie dla podmiotów prowadzących szkolenia w celu wydania zaświadczeń;
 - 4) niezapewnienie, wbrew art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, aby substancje kontrolowane zawarte w stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym ich obiegach lub stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej, były sprawdzane pod względem wycieków, zgodnie z założonym harmonogramem, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty;
 - 5) niezapewnienie wbrew przepisowi art. 22 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz przepisom projektowanej ustawy dokonania odzysku substancji kontrolowanych zawartych w innych produktach i urządzeniach w zakresie, w jakim jest to technicznie wykonalne i nie powoduje nieproporcjonalnie wysokich kosztów przez odpowiednio wykwalifikowany personel, w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia;
 - 6) niezapewnienie wbrew przepisowi art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 dokonania odzysku do celów recyklingu, regeneracji lub zniszczenia substancji kontrolowanych;
 - 7) niezapewnienie, wbrew art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, aby fluorowane gazy cieplarniane zawarte w stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym w ich obiegach lub stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej, były kontrolowane pod względem wycieków, zgodnie z założonym harmonogramem, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty;
 - 8) niezainstalowanie, wbrew przepisom art. 3 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w zawierających 300 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych:
 - a) stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym ich obiegach,
 - b) stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej zainstalowanych przed dniem 4 lipca 2007 r.

- systemu wykrywania wycieków lub, z zastrzeżeniem przepisów art. 3 ust. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, niezapewnienie, aby zainstalowany system wykrywania wycieków był kontrolowany co najmniej raz na 12 miesięcy w celu zapewnienia właściwego działania;
- 9) niewprowadzenie, wbrew przepisowi art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w życie uzgodnień dotyczących właściwego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w:
 - a) stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła,
 - b) stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach,
 - c) stacjonarnych urządzeniach zawierających rozpuszczalniki,
 - d) stacjonarnych rozdzielnicach wysokiego napięcia- w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty;
 - 10) niedokonanie przez osobę wykorzystującą pojemnik zawierający fluorowane gazy cieplarniane, nadający się lub nienadający się do ponownego napełnienia, którego okres użytkowania dobiega końca, uzgodnień w celu poprawnego odzysku wszelkich pozostałości gazów jakie on zawiera, w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia;
 - 11) niezapewnienie, wbrew przepisowi art. 4 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz przepisom projektowanej ustawy, dokonania odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w innych produktach i urządzeniach z uwzględnieniem sprzętu ruchomego, o ile nie służy on celom operacji wojskowych, w zakresie w jakim jest to technicznie wykonalne i nie powoduje nieproporcjonalnie wysokich kosztów, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty, w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia;
 - 12) niezapewnienie, wbrew przepisowi art. 4 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, dokonania odzysku do celów recyklingu, regeneracji lub zniszczenia fluorowanych gazów cieplarnianych przed końcowym unieszkodliwieniem urządzeń oraz, w stosownych przypadkach, podczas ich serwisowania lub konserwacji;
 - 13) przekazywanie, odpłatnie bądź nieodpłatnie, substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych osobom fizycznym na ich własne potrzeby, z wyjątkiem przekazywania w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania stacjonarnych i ruchomych urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej, a także gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, udokumentowanej fakturą VAT.
4. Karę pieniężną w wysokości 20 000 zł za:
- 1) przeprowadzanie egzaminów bez spełnienia wymogów określonych dla jednostek oceniających personel w rozporządzeniach Komisji oraz w projektowanej ustawie;
 - 2) nieposiadanie certyfikatu dla przedsiębiorców przy prowadzeniu działalności wymagającej posiadania takiego certyfikatu;
 - 3) niezapewnienie, wbrew art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, aby odpowiedni personel otrzymał niezbędny dla danego zastosowania i wykonywanej czynności certyfikat;
 - 4) przyjmowanie dostaw substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych bez zapewnienia, że dostawę taką będzie odbierała osoba posiadająca certyfikat dla personelu, odpowiedni do wykonywanych przez tę osobę czynności związanych z substancjami kontrolowanymi lub fluorowanymi gazami cieplarnianymi lub w przypadku przedsiębiorców oferujących usługi serwisowe i naprawcze systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, osoba posiadająca zaświadczenie.
5. Karę pieniężną w wysokości 30 000 zł za:
- 1) wydawanie certyfikatów bez spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu Komisji i projektowanej ustawie dla jednostek certyfikujących;
 - 2) stosowanie, wbrew art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, heksafluorku siarki lub jego preparatów w procesie odlewania magnezu, a także do napełniania opon pojazdów;
 - 3) nieprzestrzeżenie, wbrew art. 9 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, zakazów wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń wyszczególnionych w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

Kary pieniężne będą wymierzać, w drodze decyzji administracyjnej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska albo komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej, w zakresie swoich kompetencji.

Wprowadzenie kar pieniężnych wydaje się być skutecznym narzędziem egzekwowania ustawowych obowiązków nałożonych na podmioty podlegające przepisom projektowanej ustawy.

Kary pieniężne wnoszone będą na rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, albo komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej, który wydał decyzję. Wpływy z tytułu kar pieniężnych za dany rok kalendarzowy wojewódzki inspektor oraz komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej prześlą do dnia 31 grudnia na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosowane będą odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska albo komendantowi wojewódzkiemu państwowej straży pożarnej.

Poza karami pieniężnymi proponuje się wprowadzenie kary grzywny albo kary ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 dla osoby, która, wbrew zakazom lub bez dochowania warunków, o których mowa w art. 4–13, 15, 17, 20 i 24 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, produkuje, przywozi, wywozi, wprowadza do obrotu, stosuje substancje kontrolowane lub substancje nowe oraz produkty, urządzenia i instalacje zawierające substancje kontrolowane.

Jeżeli sprawca czynu określonego powyżej działałby nieumyślnie, podlegałby grzywnie albo karze ograniczenia wolności. Wprowadzenie ww. kar wynika z konieczności implementacji przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne (Dz. U. UE L 328, 06.12.2008, str. 28).

2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania

Upoważnienia dotyczące wszelkich aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania określone zostały w poszczególnych działach merytorycznych założeń do projektowanej ustawy.

2.13. Przepisy przejściowe

2.13.1 Karta Urządzenia i Karta Systemu Ochrony Przeciwożarowej.

Operatorzy urządzeń lub systemów ochrony przeciwożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych lub fluorowanych gazów cieplarnianych, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą zobowiązani do zapewnienia założenia dla każdego takiego urządzenia lub systemu Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwożarowej, w terminie 30 dni od wejścia w życie przepisów dotyczących sposobu prowadzenia Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwożarowej, wydanych na podstawie projektowanej ustawy.

Ponadto operatorzy ci będą zobowiązani do przekazania informacji zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwożarowej, drogą elektroniczną, do Centralnego Rejestru Operatorów, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów dotyczących sposobu przekazywania danych z Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwożarowej do Centralnego Rejestru Operatorów, wydanych na podstawie projektowanej ustawy.

2.13.2. Certyfikaty dla przedsiębiorców

Zakłada się, że w okresie 12 miesięcy od wejścia w życie ustawy jednostka certyfikująca przed wydaniem certyfikatu dla przedsiębiorców nie będzie zobowiązana do przeprowadzania kontroli, o której mowa w pkt. 2.5.2.1. W takim przypadku przedsiębiorca powinien dołączyć do wniosku o wydanie certyfikatu oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w ustawie, dotyczących certyfikatów dla przedsiębiorców. Pierwsza kontrola przedsiębiorcy powinna być przeprowadzona nie później niż przed upływem 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

2.13.3. Certyfikaty dla personelu

Proponuje się, aby świadectwa kwalifikacji wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową zachowały ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2.13.4 Wpływy z opłat za substancje kontrolowane

W projektowanej ustawie powinny zostać uregulowane dodatkowo dwie kwestie rozstrzygające o tym, że:

- 1) przychody, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą uwzględniane przy ustalaniu wysokości zobowiązania określonego w art. 401c ust. 8 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą,
- 2) do opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową należnych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą stosowane przepisy dotychczasowe.

2.14. Limit wydatków

1. W latach 2013-2022 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi 61 024 080, z tym że w:
 - 1) 2013 r. – 7 500 000 zł - szacuje się, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy koszt prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów regulujących sprawę, których dotyczą niniejsze założenia przez Inspekcję Ochrony Środowiska wynosić będzie ok. 3 300 000 zł. Koszty początkowe wejścia w życie ustawy obejmują 800 000 zł, natomiast koszty bieżące wynosić będą 2 500 000 zł rocznie. W pierwszym roku obowiązywania ustawy koszt prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów regulujących sprawę, których dotyczą niniejsze założenia przez Państwową Straż Pożarną wynosić będzie ok. 4 200 000 zł, natomiast koszty bieżące wynosić będą 2 750 000 zł rocznie;
 - 2) 2014 r. – 5 381 250 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 562 500 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (2 818 750 zł);
 - 3) 2015 r. – 5 515 781 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 626 562 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (2 889 219 zł);
 - 4) 2016 r. – 5 653 676 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 692 226 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (2 961 449 zł);
 - 5) 2017 r. – 5 795 018 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 759 523 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 035 485 zł);
 - 6) 2018 r. – 5 939 893 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 828 521 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 111 372 zł);
 - 7) 2019 r. – 6 082 451 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 896 405 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 186 046 zł);
 - 8) 2020 r. – 6 234 512 zł - w tym etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (2 968 815 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 265 697 zł);
 - 9) 2021 r. – 6 384 140 zł - w tym realizacja bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (3 040 067 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 344 073 zł);

- 10) 2022 r. – 6 537 359 zł - w tym realizacja bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, etaty dla Inspekcji Ochrony Środowiska (3 113 028 zł); etaty dla Państwowej Straży Pożarnej (3 424 331 zł).
2. W latach 2013-2022 maksymalny limit wydatków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie niniejszej ustawy wynosi w:
- 1) 2013 r. – 510 000 zł na zadania związane z wytworzeniem specjalnego oprogramowania i zakupem sprzętu komputerowego i standardowego oprogramowania niezbędnych do utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7, testowanie i zapewnienie bezpieczeństwa tych systemów oraz analizę i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 2) 2014 r. – 471 500zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 3) 2015 r. – 483 288zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 4) 2016 r. – 495 369zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 5) 2017 r. – 507 754 zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 6) 2018 r. – 520 447 zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 7) 2019 r. – 532 939zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 8) 2020 r. – 546 262 zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 9) 2021 r. – 559 372 zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych;
 - 10) 2022 r. – 572 797 zł na zadania związane z obsługą Centralnego Rejestru Operatorów i centralnej bazy danych zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7 oraz analizą i opracowywaniem danych przekazywanych do tych centralnych systemów gromadzenia danych, zapewnieniem bezpieczeństwa tych systemów, realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych,

3. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych wprowadzili, każdy w swoim zakresie, mechanizmy korygujące w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków w zakresie redukcji kosztów, określonego w pkt 1.
Mechanizmy korygujące, będą polegać na:
 - 1) racjonalizacji wydatków bieżących i przyszłych Inspekcji Ochrony Środowiska;
 - 2) racjonalizacji wydatków bieżących i przyszłych Państwowej Straży Pożarnej.
4. Zakłada się, że organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz wdrożenia mechanizmów korygujących w stosunku do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska będzie minister właściwy do spraw środowiska, a w przypadku zadań Państwowej Straży Pożarnej – minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2.15. Zmiany w przepisach obowiązujących

1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) konieczne wydaje się dodanie przepisów stanowiących, że przychodami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będą wpływy z opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową i niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych oraz wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie tej ustawy. Środki Narodowego Funduszu, w wysokości nie mniejszej niż kwota wyżej wymienionych przychodów, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczone będą na finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki, a także dofinansowanie działań w zakresie:
 - 1) odzysku, recyklingu, regeneracji i niszczenia substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych oraz promocji tych działań;
 - 2) ograniczania emisji substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych oraz promocji ograniczania takiej emisji;
 - 3) szkoleń, certyfikacji, edukacji i podnoszenia świadomości ekologicznej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.
2. Konieczne wydaje się dodanie w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.) przepisów określających, że do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należeć będzie kontrola w zakresie postępowania z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz z produktami, urządzeniami i systemami zawierającymi te gazy, z wyłączeniem systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających te substancje.
3. Konieczne wydaje się dodanie w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2009 r. Nr 12, poz. 68, z późn. zm.) przepisów określających, że do czynności kontrolno-rozpoznawczych dodaje się kontrole w zakresie postępowania z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami je zawierającymi.

2.16. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, a w przypadku przepisów dotyczących prowadzenia szkoleń, przeprowadzania egzaminów oraz wydawania zaświadczeń, wydawania certyfikatów i zaświadczeń, utworzenia centralnego rejestru operatorów oraz utworzenia bazy danych przekazywanych w sprawozdaniach dotyczących substancji kontrolowanych i nowych substancji oraz fluorowanych gazów cieplarnianych po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową utraci moc z wejściem w życie projektowanej ustawy.

3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI

3.1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami i systemami zawierającymi te substancje i te gazy;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te substancje i te gazy;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających personel, a także podmiotu certyfikującego personel i przedsiębiorców;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki;
- 8) organów Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organów pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej.

3.2. Konsultacje

W 2011r. zaproponowano, aby kwestie związane z fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz substancjami zubożającymi warstwę ozonową zostały uregulowane w dwóch ustawach. W związku z tym opracowane zostały odrębnie projekt założeń projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych oraz projekt założeń projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową.

Decyzją Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu (pismo z dnia 21 maja 2012 r., sygn. DKRM-0310-1(242)12 - 59589/12) projekt założeń projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych oraz projekt założeń projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową zostały połączone i opracowano projekt założeń ustawy, która będzie regulować kwestie związane zarówno z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, jak i substancjami zubożającymi warstwę ozonową.

Projekty obu ww. założeń do projektu ustawy, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), zostały poddane konsultacjom społecznym w ramach procedury legislacyjnej. Przedmiotowe projekty zostały umieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl w dziale Prawo – projekty aktów prawnych - ustawy oraz zostały przekazane w ramach konsultacji społecznych do stowarzyszeń zrzeszających przedsiębiorców oraz do związków zawodowych.

Projekty zostały wysłane do następujących podmiotów:

1. Centralny Ośrodek Chłodnictwa,
2. Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwożarowej,
3. Centrum Prawa Ekologicznego,
4. ENEA Operator Sp. z o.o.,
5. Fundacja Ochrony Warstwy Ozonowej „PROZON”,
6. Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego,
7. Instytut Chemii Przemysłowej – Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu,
8. Instytut Transportu Samochodowego,
9. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
10. Krajowa Izba Gospodarcza Chłodnictwa i Klimatyzacji,
11. Krajowe Forum Chłodnictwa,
12. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
13. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług,
14. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
15. Ośrodek Certyfikacji Usług Przeciwożarowych,
16. Polskie Centrum Akredytacji,
17. Polska Izba Handlu,
18. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
19. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
20. Polska Rada Centrów Handlowych,

21. PSE – Operator S.A.,
22. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Chłodnictwa i Klimatyzacji,
23. Stowarzyszenie Polskich Energetyków,
24. Stowarzyszenie Serwisantów Polskich Chłodnictwa,
25. Towarzystwo Chłodnictwa Klimatyzacji i Pomp Ciepła (SIMP),
26. Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego,
27. Związek Prywatnych Przetwórców Mleka.

Ponadto projekty założeń zostały przesłane również do zaopiniowania przez:

1. wojewodów,
2. marszałków województw,
3. Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych,
4. Główny Urząd Statystyczny,
5. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,
6. Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej,
7. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
8. Urząd Dozoru Technicznego,
9. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
10. Urząd Regulacji Energetyki,
11. Urząd Zamówień Publicznych,
12. Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W trakcie konsultacji społecznych projektów założeń uwagi zgłosiło kilkadziesiąt podmiotów.

Uwagi zgłoszone do ww. założeń projektów zostały przeanalizowane i uwzględnione w niniejszym projekcie założeń oraz w Ocenie Skutków Regulacji.

Najczęściej poruszonymi kwestiami były zagadnienia dotyczące harmonizacji przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową oraz możliwości rozszerzenia przepisów ustawy na urządzenia i systemy ruchome. Objęcie ustawą w pełnym zakresie urządzeń i systemów ruchomych stanowiłoby jednak znaczne zaostrzenie przepisów rozporządzenia 842/2006 biorąc pod uwagę liczbę podmiotów, które miałyby być objęte tymi przepisami.

W roku 2011 prowadzony był przegląd rozporządzenia (WE) 842/2006 przez Komisję Europejską pod kątem rozszerzenia jego przepisów w stosunku do urządzeń i systemów ruchomych. Wydaje się, że rozszerzenie przepisów krajowych powinno nastąpić dopiero po odpowiedniej zmianie rozporządzenia (WE) 842/2006.

Po analizie uwag, które napłynęły w wyniku konsultacji społecznych postanowiono odejść od systemu certyfikacji opartego na akredytacji przez Polskie Centrum Akredytacji i zmodyfikowano system certyfikacji personelu i przedsiębiorców. W obecnym kształcie założeń proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych wskazał, w drodze rozporządzenia, podmiot spełniający wymagania dla jednostki certyfikującej personel i przedsiębiorców zawarte w przepisach Unii Europejskiej wydanych na podstawie rozporządzenia (WE) 842/2006, który zostałby upoważniony na mocy tego rozporządzenia do pełnienia roli jednostki certyfikującej personel i przedsiębiorców.

Część uwag dotyczyła kwestii wprowadzenia opłat za fluorowane gazy cieplarniane.

Początkowo proponowano opłatę za stosowanie fluorowanych gazów cieplarnianych, jednak w wyniku konsultacji z zainteresowanymi środowiskami, w tym przede wszystkim ze środowiskiem firm serwisowych działających w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, które podnosiły problemy techniczne związane z określaniem wysokości i wniesieniem takiej opłaty, podjęto decyzję o zaproponowaniu alternatywnego rozwiązania – opłaty za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej fluorowanych gazów cieplarnianych, a także produktów, stacjonarnych i ruchomych urządzeń, stacjonarnych i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej, gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych zawierających te gazy. Zakłada się, że wprowadzenie tej opłaty umożliwi ograniczenie stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów, urządzeń i systemów oraz gaśnic zawierających te gazy i szersze wprowadzanie zamienników nie będących gazami cieplarnianymi.

Uwzględnione zostały też zastrzeżenia sektora chłodnictwa i klimatyzacji dotyczące proponowanego początkowo obowiązkowego prowadzenia szczegółowej ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych. Zdecydowano jedynie o wprowadzeniu obowiązku przekazywania rocznych sprawozdań przez podmioty działające w poszczególnych sektorach, co wynika z art. 6 ust. 4 rozporządzenia 1005/2009.

Zgodnie z sugestiami przebudowany został system kar i zmienione zostały ich wysokości. W wyniku ponownej analizy kary zostały obniżone z wysokości 5 000, 10 000, 20 000, 30 000 i 40 000 złotych do odpowiednio 3 000, 5 000, 10 000, 20 000 i 30 000 złotych.

Ponadto zostały uwzględnione uwagi dotyczące doprecyzowania postanowień, których zrozumienie powodowało trudności, np. niektóre definicje.

3.3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

3.3.1. Administracja publiczna

Wejście w życie projektowanej regulacji spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa, które będą wynikać ze zwiększenia wydatków na administrację publiczną w związku z wynikającymi z niej nowymi zadaniami.

Po wejściu w życie ustawy planuje się wystąpienie o środki z „Rezerwy Rady Ministrów na zmiany organizacyjne i nowe zadania”. Środki te będą przeznaczone na zwiększenie zatrudnienia o dodatkowe 50 etatów dla Inspekcji Ochrony Środowiska oraz 50 etatów dla Państwowej Straży Pożarnej związane ze zmianami organizacyjnymi i nowymi zadaniami wynikającymi z wprowadzanych przepisów prawa.

Realizacja przepisów projektowanej ustawy będzie powodować koszty dotyczące wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska oraz pionu kontrolno-rozpoznawczego Państwowej Straży Pożarnej w celu realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji unijnych oraz z przepisów projektowanej ustawy.

W ocenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wykonanie nałożonych na Inspekcję Ochrony Środowiska nowych zadań wymagać będzie zapewnienia 50 nowych etatów, po jednym w każdym wojewódzkim inspektoracie ochrony środowiska (WIOŚ) oraz w delegaturach i GIOŚ.

Szacuje się, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy koszt prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów regulujących sprawy, których dotyczą niniejsze założenia przez Inspekcję Ochrony Środowiska wynosić będzie ok. 3,3 mln zł. Koszt ten będzie wiązać się z koniecznością utworzenia nowych stanowisk pracy.

Utworzenie nowych stanowisk pracy (koszty bezosobowe - zakup sprzętu komputerowego, mebli, podłączenie linii telefonicznej, szkolenia specjalistyczne) koszt ok. 14 tys. zł/etat (razem dla 50 etatów - 0,7 mln zł) oraz rocznie wynagrodzenia koszt ok. 50 tys. zł/etat (razem dla 50 etatów 2,5 mln zł).

Do powyższych kosztów należy również doliczyć środki potrzebne na przeszkolenie nowych pracowników i opublikowanie materiałów pomocniczych, tj. 0,1 mln zł.

Koszty początkowe wejścia w życie ustawy obejmują zatem 0,8 mln zł, natomiast koszty bieżące wynosić będą ponad 2,5 mln zł rocznie.

W ocenie Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej wykonanie nałożonych na Państwową Straż Pożarną nowych zadań wymagać będzie zapewnienia około 50 nowych etatów, z czego 2 nowe etaty funkcjonariuszy należy utworzyć w pionie kontrolno-rozpoznawczym Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a pozostałe 48 etatów funkcjonariuszy w pionie kontrolno-rozpoznawczym komend wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej.

Utworzenie nowych stanowisk pracy (koszty bezosobowe – zakup sprzętu komputerowego, mebli, podłączenie linii telefonicznej, szkolenie specjalistyczne) koszt ok. 25 tys. zł/etat oraz miesięczne wynagrodzenia koszt około 4,6 tys. zł/etat.

Ponadto należy zaplanować i zabezpieczyć w budżecie państwa ok. 0,2 mln zł na przeszkolenie pracowników Państwowej Straży Pożarnej oraz zakup sprzętu do identyfikacji i pobierania próbek fluorowanych gazów cieplarnianych.

Szacuje się, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy koszt prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów regulujących sprawy, których dotyczą niniejsze założenia przez Państwową Straż Pożarną

wynosić będzie ok. 4,2 mln zł. Koszt ten będzie wiązać się z koniecznością utworzenia nowych stanowisk pracy.

Zgodnie z pkt. 2.6 założeń przewiduje się utworzenie systemu opłat za fluorowane gazy cieplarniane. Opłata ma być wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, a wpływy z tytułu opłaty w wysokości 0,5 % mają stanowić dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty i obsługę administracyjną systemu opłaty. Reszta środków ma być przekazywana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zakłada się, że zwiększenie obciążenia urzędów marszałkowskich z tytułu obsługi administracyjnej opłat za stosowanie fluorowanych gazów cieplarnianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie na tyle małe, że na pokrycie kosztów powinny wystarczyć wpływy do samorządów określone w projekcie założeń do projektu ustawy.

3.3.2. Wyszczególniona jednostka

Do zadań wyszczególnionej jednostki należeć będzie:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru;
- 2) utworzenie i prowadzenie bazy danych przekazywanych w sprawozdaniach dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy;
- 3) realizacja bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych i ochrony warstwy ozonowej;
- 4) analiza i opiniowanie wniosków o odstępstwa, o których mowa w punkcie 2.1.6, składanych przez podmioty krajowe do właściwego organu.

3.3.2.1. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych

Koszty związane z utworzeniem centralnego systemu do gromadzenia danych przekazywanych w sprawozdaniach dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego, szacuje się na 100 tys. zł – przy założeniu, że nie będzie konieczne tworzenie nowej bazy danych od podstaw, a wykorzystana zostanie istniejąca baza w Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie, który pełni obecnie funkcję wyszczególnionej jednostki w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. System gromadzenia danych ze sprawozdań dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych powinien być prowadzony łącznie z systemem gromadzenia danych ze sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową. Istniejąca baza danych z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową może być zmodyfikowana i poszerzona tak, aby objęła również dane przekazywane w sprawozdaniach dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych. W innym przypadku koszty utworzenia nowej bazy byłyby co najmniej kilkakrotnie wyższe.

Koszt utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (CRO), w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego przewidywany jest na około 100 tys. zł.

3.3.2.2. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych

- 1) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych przekazywanych w sprawozdaniach.

Zakładając, że centralne systemy do gromadzenia danych przekazywanych w sprawozdaniach dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych oraz substancji zubożających warstwę ozonową będą prowadzone łącznie w wyszczególnionej jednostce wskazanej w ustawie, szacuje się, że koszt obsługi tych systemów i analizy danych wyniesie 150 tys. zł rocznie. Na koszty roczne działalności będą się składały m. in. wynagrodzenia pracowników, koszty wynajmu i eksploatacyjne, koszty realizacji zadań określonych w regulaminie organizacyjnym itp.

2) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem Centralnego Rejestru Operatorów Urzędzeń i Systemów Ochrony Przeciwpowozarowej

Koszt prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urzędzeń i Systemów Ochrony Przeciwpowozarowej i analizy danych zawartych w tym systemie przewidywany jest na około 100 tys. zł rocznie, przy założeniu że rejestr będzie prowadzony w tej samej wyspecjalizowanej jednostce wskazanej w ustawie, która będzie gromadzić dane ze sprawozdań. W przypadku rozdzielenia tych zadań koszty byłyby kilkakrotnie większe.

3.3.2.3. Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych

Zgodnie z założeniami koszty bieżącej realizacji zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych wynosić będą 260 tys. zł rocznie. Środki przeznaczone będą na pokrycie bieżącej działalności wyspecjalizowanej jednostki w tym zakresie (analiza i opiniowanie materiałów dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy Unii Europejskiej, opracowywanie dokumentacji, w tym przygotowanie odpowiednich raportów okresowych, dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów Unii Europejskiej).

Zakłada się, że utworzenie centralnych systemów gromadzenia danych w wyspecjalizowanej jednostce i finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.3.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W założeniach zaproponowano wprowadzenie opłaty za fluorowane gazy cieplarniane pobieranej za wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych gazów, a także zawierających je produktów, stacjonarnych i ruchomych urzędzeń, stacjonarnych i ruchomych systemów ochrony przeciwpowozarowej, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Opłata ma być wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędzu marszałkowskiego, a wpływy z tytułu opłaty w wysokości 0,5 % mają stanowić dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty i obsługę administracyjną systemu opłaty. Reszta środków ma być przekazywana na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Obecnie sprowadza się do Polski około 3000 ton fluorowanych gazów cieplarnianych rocznie, które podlegałyby opłacie zdefiniowanej w niniejszych założeniach. Dodatkowo wprowadza się co najmniej taką samą ilość tych gazów zawartych w produktach, urzędzeniach i systemach. Przy założeniu średniej stawki opłaty w wysokości 0,003 zł/kg pomnożone przez współczynnik ocieplenia klimatu, wpływy z opłaty mogłyby wynosić rocznie około 9 mln zł.

Przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowiły będą także wpływy z tytułu kar pieniężnych wymierzanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz komendanta wojewódzkiego państwowej straży powozarnej.

3.4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Regulacje prawne zaproponowane w założeniach do ustawy mogą mieć wpływ na rynek pracy. Z jednej strony może bowiem nastąpić zmniejszenie zatrudnienia na skutek zastąpienia przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty personelu nieposiadającego uprawnień, z drugiej zaś może wpłynąć na zwiększenie zatrudnienia ze względu na znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

Regulacja wprowadzi ponadto ułatwienia dla personelu zajmującego się substancjami kontrolowanymi przy wykonywaniu określonych czynności w odniesieniu do obowiązku posiadania określonych

certykatów, w przypadku posiadania świadectw kwalifikacji wydanych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

3.5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przepisy z zakresu substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązują w podobnej formie we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Obecnie w Polsce zasady postępowania z substancjami zubożającymi warstwę ozonową reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. Przepisy tej ustawy wymagają dostosowania do przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

W związku z dostosowawczym charakterem regulacji, projektowane zmiany nie nakładają na przedsiębiorców dodatkowych obowiązków w odniesieniu do tych, które obecnie wynikają z prawa wspólnotowego w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową.

Zasadniczym, bezpośrednim obciążeniem dla podmiotów gospodarczych ze strony regulacji unijnych będą koszty związane z:

- 1) ograniczeniem emisji oraz kontrolą wycieków substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych ze stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz z systemów ochrony przeciwpożarowej oraz odzyskiem tych substancji z tych urządzeń i systemów oraz gaśnic, a także z urządzeń zawierających rozpuszczalniki i z rozdzielnic wysokiego napięcia;
- 2) uzyskiwaniem odpowiednich certyfikatów lub zaświadczeń niezbędnych do prowadzenia określonych czynności dotyczących stacjonarnych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Wykonanie przepisów zawartych w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczących zapobiegania wyciekom fluorowanych gazów cieplarnianych i ich usuwania, a także zastosowanie tych przepisów do substancji zubożających warstwę ozonową nie wygeneruje istotnych dodatkowych kosztów jednostkowych, gdyż już obecnie wszyscy użytkownicy stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz systemów ochrony przeciwpożarowej starają się zapobiegać wyciekom i usuwają je w przypadku wystąpienia awarii. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że wszyscy użytkownicy takich urządzeń lub systemów (w tym także osoby fizyczne) oprócz zapobiegania emisji czynnika chłodniczego lub gaśniczego muszą dopilnować, aby urządzenia te były właściwie serwisowane i kontrolowane.

Duże firmy eksploatujące stacjonarne urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne i pompy ciepła, a także stacjonarne systemy ochrony przeciwpożarowej (hiper- i supermarkety, duże sklepy i inne duże podmioty) już obecnie spełniają w większości wymagania rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006, gdyż z reguły mają umowy z firmami serwisowymi, które dokonują okresowych przeglądów, w ramach których urządzenia i systemy są kontrolowane pod względem wycieków.

Te podmioty, które eksploatują urządzenia o pojemności przekraczającej 300 kg będą musiały dodatkowo zakupić i zainstalować detektory wycieków, ale te koszty można pominąć, gdyż zwrócą się one po kilku latach wskutek zmniejszenia częstotliwości kontroli wycieków – zgodnie z przepisem art. 3 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, a więc obniżeniem kosztów umowy serwisowej.

Wykaz podmiotów objętych ww. przepisami w odniesieniu do sektora chłodnictwa i klimatyzacji i fluorowanych gazów cieplarnianych przedstawiono w tabeli poniżej.

Grupa podmiotów	Obowiązki wynikające z art. 3 rozporządzenia (WE)842/2006						Liczba podmiotów
	Ustęp 1*	Ustęp 2**			Ustęp 3***	Ustęp 6****	
		Przedziały, kg					
		3-29	30-299	300+			
Hipermarkety	V		V	V	V	V	283
Supermarkety	V		V	V	V	V	976
Sklepy spożywcze o powierzchni od 100 do 2000 m ²	V	V				V	3 000
Sklepy spożywcze o powierzchni poniżej 100 m ²	V						100 000
Mleczarnie	V	V				V	160
Hurtownie spożywcze	V	V				V	3 500
Chłodnie wolno stojące	V	V				V	500
Zakłady przetwórstwa warzyw, owoców, mięsa, browary	V	V	V			V	3 425
Szpitala	V	V	V			V	1 610
Hotele	V	V	V			V	3 500
Banki	V	V	V			V	9 020
Biura dużych firm	V		V			V	1 000
Urzędy, Archiwa, Biblioteki, Instytucje użyteczności publicznej	V	V				V	22 500
Lotniska	V	V	V			V	32
Centra handlowe	V	V	V			V	260
Restauracje i lokale gastronomiczne	V	V				V	22 829
Wojsko i Marynarka Wojenna	V	?	?	?	?	?	?
Gospodarstwa domowe	V						14 000 000
MSP	V	V				V	4 500

*Zgodnie z przeprowadzonym oszacowaniem jest w Polsce łącznie 4 910 222 stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, które są objęte przepisami Art. 3 ust. 1.

** Zgodnie z przeprowadzonym oszacowaniem jest w Polsce łącznie 305 567 stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, które są objęte przepisami Art. 3 ust. 2, w tym: 296 062 w przedziale 3-29 kg, 8 286 w przedziale 30-299 kg i 1 219 w przedziale 300 kg i więcej.

*** Zgodnie z przeprowadzonym oszacowaniem jest w Polsce łącznie 1 219 stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, które są objęte przepisami Art. 3 ust. 3

**** Zgodnie z przeprowadzonym oszacowaniem jest w Polsce łącznie 305 567 stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, które są objęte przepisami Art. 3 ust. 3

W odniesieniu do podmiotów działających w sektorze ochrony przeciwpożarowej, który jest również objęty przepisami art. 3 rozporządzenia (WE) 842//2006 ocenia się, że całkowita liczba stacjonarnych

systemów² ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane wynosi w Polsce 874, z czego 30 to systemy zawierające poniżej 3 kg środka gaśniczego, 207 – w przedziale 3-29 kg, 518 w przedziale 30-299 kg i 119 – 300 kg i więcej. Przepisom art. 3 ust. 1 podlegają zatem łącznie 874 systemy, przepisom art. 3 ust. 2 – 844 systemy, przepisom art. 3 ust. 3 – 119 systemów i przepisom art. 3 ust.6 – 844 systemy. W tym przypadku liczba systemów odpowiada mniej więcej liczbie podmiotów, choć istnieje pewna liczba podmiotów (można ją oszacować na 20%), które mają zainstalowane dwa lub więcej systemów. Całkowitą liczbę podmiotów – użytkowników stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane objętych przepisami art. 3 można więc ocenić na ok. 700. Są to z reguły tylko te firmy i instytucje, które posiadają własne serwerownie (banki, urzędy centralne, niektóre duże placówki handlowe).

W przypadku użytkowników stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy cieplarniane, o których mowa wyżej, nie należy oczekiwać wzrostu kosztów w związku z dostosowaniem się do wymagań art. 3. Praktycznie wszystkie takie systemy są już objęte umowami serwisowymi i częstotliwość sprawdzania wycieków (raz na 6 miesięcy) wynikająca z normy ISO 14520, którą stosują firmy serwisowe w Polsce tylko w przypadku wielkich instalacji (powyżej 300 kg) nie odpowiada wymaganiom art. 3 ust. 2. Tym niemniej, te wielkie instalacje są z reguły zaopatrzone w elektroniczne detektory sygnalizujące wyciek środka gaśniczego, więc częstotliwość sprawdzania wycieków można ograniczyć właśnie do kontroli przeprowadzanej raz na 6 miesięcy.

Skutki, jakie niesie za sobą przepis art. 4 rozporządzenia (WE) 842/2006 oraz art. 22 rozporządzenia (WE) 1005/2009, które dotyczą odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych i substancji zubożających warstwę ozonową z urządzeń i systemów oraz dla użytkowników stacjonarnych urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła oraz stacjonarnych systemów przeciwpożarowych zawierających 3 kg i więcej fluorowanych gazów cieplarnianych mają charakter wyłącznie organizacyjny, gdyż odzysk z tych urządzeń wchodzi w praktyce w zakres czynności, jakie wykonują firmy serwisowe, z którymi ci użytkownicy współpracują lub będą współpracować. Powołane przepisy nie będą zatem kreować dla tych podmiotów dodatkowych kosztów. Obowiązek odzysku nie będzie również powodował powstania kosztów u użytkowników takich urządzeń i systemów, ale zawierających poniżej 3kg fluorowanych gazów cieplarnianych, gdyż zgodnie z ustawą o odpadach są oni zobowiązani jedynie do dostarczenia takich urządzeń bądź systemów do punktów zbiórki wyznaczonych przez gminy. Jeśli chodzi o gaśnice wymienione dodatkowo w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) 842/2006 problem nie istnieje, gdyż fluorowanych gazów cieplarnianych nie stosuje się w praktyce w gaśnicach.

Nie należy się spodziewać także dodatkowych kosztów w przypadku urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane jako rozpuszczalniki, gdyż trudno przypuścić, aby ich użytkownicy nie dokonywali już obecnie odzysku. Takich użytkowników jest w Polsce aktualnie tylko dwóch. Sytuacja wydaje się jednak odmienna w przypadku rozdzielnic wysokiego napięcia zawierających fluorowany gaz cieplarniany SF₆. Odzysk tego gazu prowadzi się wyłącznie w momencie złomowania urządzenia i jest on dokonywany przez producenta, do którego urządzenie jest dostarczane. Nie jest natomiast stosowany ze względu na problemy techniczne odzysk SF₆ przy demontażu urządzenia w przypadku awarii. Można przypuszczać, że dodatkowe jednostkowe koszty odzysku SF₆ w przypadku awarii, jakie ponosiłby użytkownik urządzenia będą stosunkowo wysokie. Awarie rozdzielnic wysokiego napięcia zdarzają się stosunkowo rzadko, więc globalne koszty dla użytkowników w ciągu roku nie będą duże. Liczbę użytkowników rozdzielnic wysokiego napięcia zawierających SF₆ w Polsce ocenia się na ok. 4000.

Obowiązek odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z pojemników przed ich złomowaniem zawarty w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) 842/2006 nie spowoduje dodatkowych kosztów dla osób wykorzystujących te pojemniki, gdyż już obecnie osoby te na mocy aktualnie obowiązujących przepisów powinny przed złomowaniem pojemnika zapewnić, aby odzysk został przeprowadzony.

Odnosnie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z pozostałych produktów i urządzeń (obowiązek zawarty w art. 4 ust.3 rozporządzenia (WE) 842/2006 oraz art. 22 ust. 4 rozporządzenia (WE) 1005/2009), w tym urządzeń ruchomych, należy zauważyć, że ma on właściwie charakter czynności wykonywanej dobrowolnie, gdyż nie ma możliwości szczegółowego sprecyzowania, w jakich sytuacjach nie jest spełnione kryterium „zwolnienia” z odzysku (techniczna niewykonalność i

² Patrz przypis w punkcie 2.2. dotyczący interpretacji pojęcia „system” w odniesieniu do systemów gaśniczych objętych rozporządzeniem (WE) 842/2006.

nieproporcjonalnie wysokie koszty). Obecnie stosowana praktyka to dopełnianie gazem urządzeń ruchomych w przypadku stwierdzenia wycieku.

W przypadku innych produktów i urządzeń, np. pianek, istnieją poważne problemy techniczne z odzyskiem, więc w myśl cytowanych wyżej przepisów odzysk nie będzie wymagany.

Powyższe rozważania w kwestii wpływu projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw dotyczą produktów, urządzeń i systemów zawierających fluorowane gazy cieplarniane. W odniesieniu do produktów, urządzeń i systemów zawierających substancje kontrolowane skutki projektowanej ustawy będą nieporównywalnie mniejsze, gdyż ze względu na wprowadzone zakazy stosowania i wprowadzania do obrotu liczba takich produktów, urządzeń i systemów w Polsce jest wielokrotnie mniejsza, niż produktów, urządzeń i systemów zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Art. 22 ust. 5 oraz art. 23 ust. 4 rozporządzenia (WE) 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek określenia minimalnych wymagań kwalifikacyjnych wobec personelu wykonującego czynności takie jak odzysk, recykling, regeneracja i niszczenie substancji kontrolowanych, a także sprawdzanie pod względem wycieków oraz naprawy wycieków. Natomiast rozporządzenie (WE) 842/2006 oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji nakładają na podmioty prowadzące określoną działalność i ich personel wykonujący określone czynności dotyczące fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązek posiadania odpowiednich certyfikatów. Wprowadzony w ustawie system certyfikacji będzie obejmował zarówno fluorowane gazy cieplarniane, jak i substancje kontrolowane, przy czym w przypadku substancji kontrolowanych personel będzie musiał posiadać certyfikat, bądź świadectwo kwalifikacji. Otrzymanie certyfikatu dla personelu będzie związane z opłatą za szkolenie, egzamin oraz wydanie certyfikatu, przy czym opłata za wydanie certyfikatu będzie przeznaczona m.in. na pokrycie kosztów jednostki certyfikującej związanych z kontrolą posiadacza certyfikatu dla personelu. Otrzymanie certyfikatu dla przedsiębiorców będzie związane z opłatą za jego wydanie, która będzie przeznaczona m.in. na pokrycie kosztów jednostki certyfikującej związanych z kontrolą przedsiębiorcy. Posiadanie certyfikatu dla przedsiębiorców umożliwi prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z wymogami rozporządzeń.

Na podstawie dotychczasowego doświadczenia całkowity koszt uzyskania certyfikatu dla personelu (łącznie z kosztem szkolenia i egzaminu) można określić na około 1200 zł, a koszt uzyskania certyfikatu dla przedsiębiorców na około 2500 zł. Ocenia się, że liczba osób, które będą musiały uzyskać certyfikat dla personelu wynosi ok. 7000, natomiast liczba przedsiębiorców, którzy będą musieli uzyskać certyfikat dla przedsiębiorców – ok. 2000.

Jednostki zamierzające pełnić rolę jednostek oceniających i szkolących personel będą musiały ponieść opłatę za dokonanie wpisu do rejestru, przy czym zakłada się, że w przypadku jednostek szkolących będzie to opłata w maksymalnej wysokości ok. 250 zł, natomiast w przypadku jednostek oceniających ta opłata będzie mogła wynieść maksymalnie 2500 zł (gdyż będzie przeznaczona również na pokrycie kosztów jednostki certyfikującej związanych z kontrolą jednostki oceniającej).

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 307/2008 nakłada też na personel dokonujący odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych obowiązek posiadania zaświadczenia o odbytym szkoleniu. W nowej ustawie zaproponowano, aby takie samo zaświadczenie musiała posiadać osoba dokonująca odzysku substancji kontrolowanych z systemów klimatyzacji samochodowej. Koszt szkolenia oraz wydania zaświadczenia można określić na około 300 zł. Liczbę osób, które będą musiały uzyskać zaświadczenie można ocenić na ok. 5000. Jednostka wydająca zaświadczenia będzie ponosić opłaty związane z wpisem do rejestru takich jednostek prowadzonego przez jednostkę certyfikującą personel. Opłata ta będzie wynosić maksymalnie 2500 zł i będzie przeznaczona m.in. na pokrycie kosztów jednostki certyfikującej związanych z kontrolą jednostki wydającej zaświadczenia.

W projektowanej ustawie wzięto pod uwagę również koszty dla podmiotów gospodarczych związane z przekazywaniem informacji.

Zobowiązania ustawowe dla przedsiębiorców oraz jednostek należących do sektora finansów publicznych, wykorzystujących urządzenia i systemy zawierające fluorowane gazy cieplarniane, będą głównie dotyczyły zadań związanych ze zbieraniem i przekazywaniem określonych informacji, wynikających z:

- 1) przekazywania drogą teleinformatyczną wyspecjalizowanej jednostce sprawozdań dotyczących substancji kontrolowanych oraz fluorowanych gazów cieplarnianych;
- 2) zakładania kart urządzeń i przekazywania drogą teleinformatyczną informacji do Centralnego Rejestru Operatorów.

Należy założyć, że ze względu na powszechny obecnie dostęp do sieci internetowej zadania te nie będą generować dodatkowych kosztów dla przekazujących dane. Należy dodać, że w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową już obecnie istnieje obowiązek przekazywania danych z ewidencji tych substancji i jest on wykonywany poprzez przesyłanie danych w formie papierowej. Zmiana tej formy na formę elektronicznego przekazywania danych spowoduje obniżenie kosztów dla przedsiębiorstw.

Nie można natomiast oszacować wysokości wydatków przedsiębiorców wynikających z wprowadzenia kar pieniężnych, gdyż stosowanie tych kar uzależnione jest od przestrzegania przepisów projektowanej ustawy przez te podmioty.

Przewidziane w przedmiotowym projekcie kary pieniężne na poziomie od 3 tys. zł do 30 tys. zł będą miały charakter prewencyjny, skłaniający raczej do przestrzegania przepisów, a tym samym do niepłacenia tak wysokich kar.

Pozytywnym efektem wdrażania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz ustawy będzie wzrost konkurencyjności firm serwisowych działających zarówno w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, jak i ochrony przeciwpożarowej, gdyż nastąpi znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

Należy jednak zauważyć, że większość obowiązków nałożonych na przedsiębiorców/operatorów wynika bezpośrednio z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz rozporządzenia (WE) 842/2006, a ustawa tylko precyzuje sposób, w jaki te obowiązki mają być realizowane.

3.6. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie mieć wpływu na rozwój regionalny, gdyż dotyczy działalności, która będzie mieć miejsce na terenie całego kraju.

3.7. Wpływ na środowisko

Substancje kontrolowane są substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska ze względu na zdolność do zubażania warstwy ozonowej. Zdolność ta określana jest za pomocą współczynnika potencjału niszczenia ozonu (ODP) i ustalana odrębnie dla każdej substancji zubożającej warstwę ozonową.

Jednocześnie większość tych substancji ma wysoki współczynnik globalnego ocieplenia (GWP) i należy do czynników przyczyniających się do wzrostu temperatury na naszej planecie.

Fluorowane gazy cieplarniane są substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska ze względu na bardzo wysoki GWP, który jest od 140 razy do - blisko 23 000 razy większy niż GWP dwutlenku węgla.

Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej jest obowiązana do podejmowania określonych działań wynikających z prawa wspólnotowego w zakresie redukcji emisji substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Wprowadzenie nowych przepisów powinno spowodować pozytywny efekt dla ochrony środowiska poprzez ograniczenie emisji do atmosfery substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych.

Bezpośrednie ograniczenia emisji substancji zubożających warstwę ozonową oraz emisji fluorowanych gazów cieplarnianych mają następować, zgodnie z regulacjami wspólnotowymi, poprzez:

- 1) kontrolę szczelności urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane;
- 2) odzysk substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych;
- 3) zakazy wprowadzania do obrotu substancji, produktów i urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową lub od nich uzależnionych, z pewnymi wyjątkami;

- 4) zakazy stosowania substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych w określonych przypadkach;
- 5) zakazy wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub fluorowane gazy cieplarniane lub od nich uzależnionych.

Dzięki proponowanej w założeniach do ustawy opłacie za fluorowane gazy cieplarniane możliwe będzie ograniczenie ilości wprowadzanych do Polski fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów urządzeń i systemów zawierających te gazy poprzez szersze wykorzystywanie przyjaznych dla środowiska substytutów tych gazów oraz produktów, urządzeń i systemów zawierających takie substytuty, dla których nie będzie opłat.

Monitorowanie na szczeblu krajowym wykorzystywania substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych poprzez wprowadzenie systemu przekazywania sprawozdań oraz Centralnego Rejestru Operatorów, a także kontrola przestrzegania przepisów proponowanej ustawy przez Inspekcję Ochrony Środowiska i Państwową Straż Pożarną przyczynią się wydatnie do ograniczenia emisji tych substancji i gazów.